

॥ श्री स्वामिनारायणो विजयतेराम् ॥

श्री स्वामिनारायण धर्मसंदेश

प्रकाशन दर मासनी ५ तारीख - संग्रह अंक ३८४ - फेब्रुआरी २०१८

रु. ५/००

श्री स्वामिनारायण नूतन कन्या विद्यामंदिरनो उद्घाटन महोत्सव - मांडवी पीयावा

શ્રી સ્વામિનારાયણ નૂતન કન્યા વિદ્યામંદિરનો ઉદ્ઘાટન મહોત્સવ - માંડવી પીયાવા

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશ ॥

ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, ભક્તિ અને સત્સંગનો મહિમા હેલાવતું સામયિક

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશ

યાવજીવં ચ શુશ્રા કાર્ય માતુ: પિતુરુરો: ।

રોગાર્તસ્ય મનુષ્યસ્ય યથાશક્તિ ચ મામકૈ : ॥

પૂર્વ સામયિક 'શ્રી સ્વામિનારાયણ સંદેશ'
કુલ વર્ષ-૨૪ કુલ અંક-૨૧૩
દાલે 'શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશ'
વર્ષ-૧૭ અંક-૧૦ ફેબ્રુઆરી-૨૦૧૮
સંગ્રહ અંક-૩૮૪
પ.પૂ.ધ.ધ. ૧૦૦૮ આચાર્ય શ્રી તેજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજના શુભાશીર્વાદથી
:: સંસ્થાપક ::
અ.નિ.સ.ગ.પુ. મહિત સ્વામી શ્રી હરિસ્વરૂપદાસજી
:: માલિક ::
શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, ભુજ-કચ્છ.
:: પ્રકાશક અને મુદ્રક ::
સ.ગુ. મહિત પુરાણી સ્વામી ધર્મનંદનાસજીએ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર તીર્થધામ, શ્રી સ્વામિનારાયણ રોડ, ભુજ-કચ્છ લતી શ્રી નારાનારાયણદેવ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં છવાપી ભુજ-કચ્છથી પ્રસિદ્ધ કર્મ.
:: તંત્રી ::
શા. સ્વામી ગોવિંગ્રસાદાસજી
:: સહત્રી ::
શા. સ્વામી અક્ષરપિયાસજી, સ્વામી પુરુષોત્તમપિયાસજી
:: પત્રવ્યવહાર અને લવાજમ સ્વીકારવાનું સ્થળ ::
શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશ કાર્યક્રમ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર તીર્થધામ, શ્રી સ્વામિનારાયણ રોડ, ભુજ-કચ્છ. પીન: ૩૭૦ ૦૦૧. ફોન: ૦૨૮૩૨-૨૫૦૪૩૧ ફેક્સ: ૦૨૮૩૨-૨૫૦૧૩૧ E-mail : sandesh@bhujmandir.org E-mail : info@bhujmandir.org Website : www.bhujmandir.org

અનુક્ષણિકા

તંત્રીની કલમે	૧૩
શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય એક પૈદિક સંપ્રદાય ભાગ - ૪	૧૪
ભાયાવદરનાં લીલીમાઈ	૧૫
જીવો ખાચર	૧૭
સંસ્કારી ભાળક	૧૭
સત્સંગ સમાચાર દેશ	૧૮
સત્સંગ સમાચાર વિદેશ	૧૯
બાળ સંદેશ : સંતદાસજુની સમાધિ	૩૨
શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશને મળેલ લેટની થાદી	૩૪

લેખકોને ખાસ વિનંતી

- આ સામયિકમાં પ્રકાશિત થતા લખાણની જવાબદી લેખકનીછે.
- લેખો ફુલસ્કેપ સાઈઝના કાગળ ઉપર હાંસિયો રાખીને સુવાચ્ય અન્ધરમાં કાગળની એકબાજુ લખી મોકલવા.
- લેખ એક ફુલસ્કેપ પાનાથી વધુ લાંબો ન હોય તે જોવા વિનંતી.
- કૃતિનું લખાણ મુદ્રાસર અને ભાષાકીય ક્ષતિ રહિત હોવું જોઈએ.
- ગુજરાતી, સંસ્કૃત, હિન્દી તથા અંગ્રેજી ભાષામાં યોગ્ય લેખો સ્વીકારવામાં આવશે.
- કૃતિના સ્વીકાર-અસ્વીકારની સત્તા તંત્રીઓની છે.
- કૃતિ અનુકૂળતાએ પ્રગત થશે.
- સમાચાર તા. ૨૦ સુધીમાં લખી મોકલવા.

દેશમાં

આજીવન સભ્ય રૂ. ૫૦૧/-
વાર્ષિક સભ્ય રૂ. ૫૧/-

વિદેશમાં

આજીવન સભ્ય રૂ. ૬૦૦૧/-
વાર્ષિક સભ્ય રૂ. ૧૦૦૧/-

- અંક દર માસે નિયત સમયે
પ્રકાશિત થશે.
- પત્ર વ્યવહાર કરતી વખતે ગ્રાહક
નંબર અચૂક લખવો.

તંત્રીની કલમે

પ્રિય હરિભક્તો આપને હવે તો શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશનું વળગણ થઈ

ગયું જ હશે. એકાદ બે દિવસ અંક મોડો મળો કે ટપાલમાં આમતેમ થાય તો આપ ઊંચાનીયા થઈ જતા હશો. કાગડોળે આપ સૌ ધર્મસંદેશની રાહ જોતા હશો. દૂર અંતરના હરિભક્તો અને પરદેશ વસતા શ્રીહરિ ભક્તો ધર્મસંદેશના માધ્યમથી શ્રી નરનારાયણદેવ ભુજ ધામનું સાનિધ્ય પામી શકતા હશો જાણે કે જાતે પંડે ભુજ ધામના દર્શન પામી કૃતાર્થ થઈ ગયા હો. આપને મળતું આ અલોકિક સુખ આપના ચિરપરિચિતોને પણ મળો તેવું કરશો. આ કાર્ય પણ ભગવદ્ભજન જેટલું જ ઉત્તમ કાર્ય છે. હરિભજન જેટલું જ પુણ્ય સદ્ગવાચનથી પણ પ્રામ થાય છે. આવનારી પેઢીમાં સંસ્કારોનું સિંચન પણ ઉત્તમપ્રકારના વાચનથી કરી શકાય છે. આપણે આપણા સંતાનોને વારસામાં ધન, સંપત્તિ, ઘર મકાન, વાડી, વળફા, ધંધોધાપો આપીએ તેની સાથે સારા સંસ્કારો પણ સંતાનોને આપીએ. શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશના વાચનની લત આપણા દીવાન ખંડમાં બીજા સામયિકો, વર્તમાનપત્રો વગેરે મૂકીએ તેની સાથે શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશને પણ અચૂક મૂકીએ. આપણે ત્યાં આવનારા મહેમાનો પણ તેના દર્શન, વાચનથી પાવન થાય તો એના પુણ્યનો અમુક અંશ આપણાને પણ પ્રામ થાય છે.

ભક્તજનો આ વખતે શિવરાત્રીનો પર્વ આવે છે. શ્રીજી મહારાજે આપણને શિક્ષાપત્રીમાં આદેશ આપેલ છે કે “નારાયણ અને શિવજી એ બેયને બ્રહ્મરૂપે જાણવા” શિવરાત્રીનું વ્રત આદર થકી કરવું. અને વ્રતને દિવસે મોટો ઉત્સવ કરવો. શ્રાવણ માસની જેમ જ બિલ્લીપત્ર, ફૂલો, પંચમૂતથી શિવજીનું પૂજન અર્થન કરવું. શ્રીજી મહારાજનો આપણને આશ્રિતોને આદેશ છે કે, “અમારા જે આશ્રિત તેમણે વિષ્ણુ, શિવ, ગણપતિ, પાર્વતી અને સૂર્ય એ પાંચ દેવને પૂજયપણે કરીને માનવા.” એ આદેશાનુસાર શિવરાત્રીએ શિવજીનું પૂજન અર્થન ચોક્કસપણે ભક્તિભાવ સાથે કરવું.

શિક્ષાપત્રી, વચ્ચનામૃત વગેરે શ્રીજીના આદેશોને શ્રદ્ધાપૂર્વક વાંચવા. આપણા શાસ્ત્રોના સંદેશ વાહક શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશને પણ અચૂક વાંચવો. આપણા શાસ્ત્રો આપણને ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષના ચાર પુરુષાર્થનો આદેશ આપે છે.

કોઈ પણ આપત્કાળે પણ સ્વધર્મ એટલે કે શ્રીજીના શરણનો ત્યાગ ન કરવો. આચાર્યશ્રી, સંતોના વચ્ચનોમાં રહેવું. નિયમિત મંદિરે દર્શનાર્થે જવું. કથાવાર્તાઓ સાંભળવી. આ જીવના ઈહલોક અને પરલોકના કલ્યાણાર્થે સત્કાર્યો કરવાં. ધનસંપત્તિ પણ આપણે દરેક કિયાઓ શ્રીજી નિહાળે છે. એ ધ્યાને રાખી સદ્ગમાર્ગથી જ કુમારીએ. ધર્મદીકો કાઢવો, દશાંશ કાઢવો, સત્કાર્યો માટે ધન ખર્ચવું. ગૌરક્ષા, ધર્મરક્ષા તેમજ સર્વજીવ હિતાર્થે શિક્ષણના વિકાસાર્થે ધનનો અમુક ભાગ ખર્ચવો, વંશની રક્ષાર્થે, સંતાન પ્રામ કરવા તેમને સુસંસ્કારો આપી ભણાવવા તેમજ જીવન નિર્વાહના કાર્યો કરવા પ્રેરવા. પિતુઓના ઉધ્યાર્થે તેમજ આ જીવનો પરલોક સુધારવા અર્થે ભગવદ્ભજન નિયમિત કરવું.

જ્ય શ્રી સ્વામિનારાયણ !

શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય એક ઐદિક સંપ્રદાય

ભાગ - ૫

લેખક :- ડૉ. સ્વામી સત્યપ્રસાદાસજી - ભુજ

અમારો સિદ્ધાન્ત વિશિષ્ટાદ્વિત છે.

સિદ્ધાન્તના વિષયમાં શ્રીરામાનુજાચાર્ય દ્વારા પ્રતિપાદિત તત્ત્વનિર્ણય અને વિશિષ્ટાદ્વિત સિદ્ધાન્તને સ્વયં શ્રીહરિએ પોતાના સિદ્ધાન્તના રૂપમાં સ્વીકાર કર્યો છે. ગયા અંકમાં સંપ્રદાયના શાસ્ત્રોના અનેક પ્રમાણો સાથે આપણે જોયું કે શ્રીહરિએ વિશિષ્ટાદ્વિત સિદ્ધાન્તને પોતાના સિદ્ધાન્તના રૂપમાં સ્વિકાર્યો છે. આ અંકમાં પણ બીજાં પ્રમાણો સાથે જોઈએ કે શ્રીરામાનુજ અને શ્રીહરિનો વિશિષ્ટાદ્વિત સિદ્ધાન્ત એકજ છે તેમાં કોઈ ભેદ નથી.

આ પ્રમાણે શ્રીહરિના શિષ્ય શિવરામ વિપ્રની સાથે વાર્તાવાપ સમયે ગુરુ શ્રીરામાનંદ સ્વામીના જીવન ચરિત્રનું વર્ણન કરતાં કહ્યું છે-

રામાનુજકૃતાન् ગ્રન્થાંસ્ત્વધ્યાત્મજ્ઞાનસિદ્ધયે ।

તાનેવ રક્ષન् ભગવદ્ધર્મ પ્રાર્વત્યતુનઃ ॥ (સ.જી.)

અધ્યાત્મજ્ઞાનની સિદ્ધિ માટે શ્રીરામાનુજ દ્વારા રચિત ગ્રન્થો ભણવા જોઈએ. તે ગ્રન્થોમાં જે સિદ્ધાન્ત બતાવ્યો છે તેનું અનુસરણ કરતા થક ભાગવતધર્મની પુનઃ સ્થાપના કરે છે. આ વચ્ચેનોથી સિદ્ધ થાય છે કે તત્ત્વનિર્ણયમાં શ્રીરામાનુજ અને શ્રીહરિનો સિદ્ધાન્ત એક જ છે.

સર્વમંગલસ્તોત્રમાં ^(૧) “વિશિષ્ટાદ્વિતમતથૃતઃ” વડતાલવાસી શાસ્ત્રી સ્વામી હરિજીવન દાસજી આ મંત્રની વ્યાખ્યા આ પ્રમાણે કરતાં કહે છે ‘શ્રીરામાનુજાચાર્ય શુતિસ્મૃતિસૂત્રના પ્રમાણોથી પ્રતિપાદિત વિશિષ્ટાદ્વિત નામના મતને અમે સ્વકીય મતના રૂપમાં સ્વીકાર્યો છે.’ ^(૨) “શ્રીરામાનુજકૃતગ્રન્થશુતિપાઠપ્રર્વતકઃ”

શ્રીરામાનુજાચાર્ય વિરચિત શ્રીભાષ્ય અને ગીતાભાષ્યાદિ ગ્રન્થોનું શ્રવણ પઠન પોતાના ભક્તોમાં પ્રવૃત્ત કરનાર આવું શ્રીહરિનું નામ છે. તથા ચ -

“વેદાદિસંચાસ્ત્રગણં ચ મૂળં પ્રબન્ધજાતં પરિપોષકં ચ।

રામાનુજાચાર્યકૃતં સ મેને સ્વસપ્રદાસ્યસ્ય હરિસ્તુ

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મ સંદેશ • ફેબ્રુઆરી-૨૦૧૮ ૫

સાક્ષાત्” ॥

શ્રીહરિ કહે છે ઉદ્ભવ સંપ્રદાયના બધાં શાસ્ત્રોનું મૂળ શ્રીરામાનુજાચાર્ય દ્વારા રચિત ગ્રન્થો છે. આ પ્રમાણે અનેક સંપ્રદાયના અનેક શાસ્ત્રોના અનેક પ્રમાણોથી સિદ્ધ થાય છે કે વિશિષ્ટાદ્વિત સિદ્ધાન્તમાં અને તત્ત્વનિર્ણયમાં ભગવાન શ્રીહરિનો સિદ્ધાન્ત શ્રીવૈષ્ણવ સંપ્રદાયના સિદ્ધાન્તથી બિલકુલ અલગ નથી.

“ચિદચિદીશ્વરરાત્મકં તત્ત્વત્રયમભિમતં શ્રીહરે: જગદ્બ્રહ્માણો: શરીરાત્મભાવશ્ર પરતત્ત્વવિષયે રામાનુજમતાત્ત્ર સ્વમતસ્ય ભેદ ઇતિ” । (હરિવાક્ય સુધાસિન્ધુ)

ભગવાન શ્રીહરિ દ્વારા સ્વીકૃત ચિત્ત-અચિત્ત-ઇશ્વર આ ગ્રણ તત્ત્વોના નિર્ણયના વિષયમાં તથા જગત્ અને બ્રહ્મના શરીર-શરીરભાવના વિષયમાં શ્રીરામાનુજ સિદ્ધાન્તથી શ્રીહરિનો સિદ્ધાન્ત જુદો નથી.

તેવી રીતે ઉદ્ભવવતાર શ્રીરામાનંદ સ્વામીના ગુરુ શ્રીરામાનુજાચાર્ય છે એનું વર્ણન હરિવાક્યસુધાસિન્ધુમાં આ પ્રમાણે કરવામાં આવ્યું છે.

સપ્રદાયસ્તથાડ્ભીષ્પ્રાણા ગૃહિસતાં વૃષાઃ ।

ઇષ્ટેવશેતિ સમ્યક્ બોધ્યં સત્સઙ્ગિપૂરૂષૈ: ॥

તત્ત્રાદ્ય: સપ્રદાયસ્તુ સ્વગુરૂણાપ્રરમ્પરા ।

ગુરુસ્તત્રાદિમો જ્ઞેય ઉદ્ભવોઽધ્વપ્રવર્તનાત् ।

બોધ્ય: સ રામાનન્દો હિ કૃષ્ણાર્પિતગુરુત્વથ્બુઃ ।

સ્વામિનસ્તસ્ય ચ જ્ઞેય: સાક્ષાદ્ રામાનુજો ગુરુઃ ।

શ્રીરઙ્ગાખ્યે મહાક્ષેત્રે સમાધૌ સ ગુરોસ્તત: ।

પ્રામસવાન્ વૈષ્ણવી દીક્ષાં તસ્ય શિષ્યો ભવામ્યહમ् ।

મયાઽયોધ્યાપ્રસાદે ચ રઘુવીરે સુતે સ્વિકા ।

ધર્મવંશ્યેઽસ્તિ નિહિતા ગુરુતેતિ ગુરુક્રમઃ ॥

(હરિવાક્યસુધાસિન્ધુ વડતાલતરઙ્ગ ૧૮ શલોક ૫-૬-૭-

૮-૯)

દુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગા

વડતાલના ૧૮માં વચનામૃતમાં શ્રીહરિ કહે છે -

“સત્સંગી હોય તેને અવશ્યપણે શી શી વાર્તા જાણવી જોઈએ ? કેમજે, તેને કોઈક પૂછે અથવા પોતાના મનમાં કોઈક તર્ક થઈ આવે ત્યારે જો તે વાર્તા જાણી ન હોય તો તેનું સમાધાન કેમ થાય ?”

આ વચનામૃતમાં એક પ્રેષન ગુરુપરંપરા જાણવાના વિષયમાં છે. “તત્ત્રાદ્યઃ સમ્પ્રદાયસ્તુ સ્વગુરૂણાં પરમ્પરા”। ગુરુ પરંપરાનો કમ બતાવામાં આવ્યો છે કે - શ્રીરામાનંદ સ્વામીના ગુરુ શ્રીરામાનુજાચાર્ય છે અને અમે શ્રીરામાનંદ સ્વામીના શિષ્ય છીએ અને અમે ધર્મવંશીય શ્રીઅયોધ્યાપ્રસાદજી મહારાજ તથા શ્રીરઘ્રવીરજી મહારાજને સંપ્રદાયના ગુરુસ્થાને સ્થાપિત કર્યા છે. આજ ગુરુકમ છે. આ પ્રમાણે વિશિષ્ટાદ્વિત સિદ્ધાન્ત અને ગુરુકમ પૂર્વચાર્યોથી પ્રવર્તિત થયો છે.

વચનામૃતમાં શ્રીજ મહારાજ પોતાની રૂચિ સ્પષ્ટ કરતાં કહે છે -

“અને એ સર્વે જે અમારો અભિપ્રાય તે થોડાકમાં દ્વ્યો કહીએ જે, જેવી રીતે શક્રરસ્વામીએ અદૈત બ્રહ્મનું પ્રતિપાદન કર્યું છે, તેને વિષે તો અમારે રૂચિ નથી. તથા રામાનુજ સ્વામીએ જેવી રીતે ક્ષર અક્ષર થકી પર જે પુરુષોત્તમ ભગવાન તેનું નિરૂપણ કર્યું છે તે પુરુષોત્તમ ભગવાનને વિષે તો અમારે ઉપાસના છે. તથા ગૌપીયોના જેવી તો એ પુરુષોત્તમ ભગવાનને વિષે અમારે ભક્તિ છે તથા શુક્લજ્ઞા જેવો તથા જડભરતના જેવો તો અમારે વૈરાગ્ય છે ને આત્મનિષ્ઠા છે. એવી રીતે અમારો અભિપ્રાય તથા રૂચિ છે, તે અમારી વાર્તાએ કરીને તથા અમે માન્યા જે અમારા સંપ્રદાયના ગ્રંથ તેણે કરીને જો પૂર્વાપર વિચારીને જુવે તો જે બુદ્ધિવાન હોય તેના જાણવામાં આવે છે.” એવી રીતે પોતાના ભક્તજનની શિક્ષાને અર્થે શ્રીજમહારાજે વાર્તા કરીને પોતે તો સાક્ષાત્ પુરુષોત્તમનારાયણ છે. (વ.લોયા.૧૪) આ પ્રમાણે ઉપાસ્યદેવની સ્પષ્ટતા બતાવી છે.

“શ્રીરામાનુજાચાર્યમતશ્રોપાસ્ય: પુરુષોત્તમ:” આ પ્રમાણે ઉદ્ગવ સંપ્રદાયમાં શ્રીરામાનુજ વિશિષ્ટાદ્વિત સિદ્ધાન્ત, ઈશ્વર ઉપાસના અને ભક્તિને પૂર્ણરૂપથી સ્વીકાર કરીને શ્રીરામાનંદ સ્વામીએ ‘ઉદ્ગવ’ નામથી

નૂતન સંપ્રદાયની સ્થાપના કરી.

-: ઉદ્ગવ સંપ્રદાયની પૂર્વ ભૂમિકા :-

સદ્ગુરુ શ્રીરામાનંદ સ્વામીજનો જન્મ વિક્રમ સંવત ૧૭૮૫માં અયોધ્યા(યુ.પી)માં થયો હતો. બાળપણથી અતિ વૈરાગ્યવાનું અને પ્રત્યક્ષ ભગવાનનાં દર્શન કરવાની તીવ્ર જ્ઞાસા વાળા હતા તેથી તેઓ એક શ્વેત વખ્તધારી રામાનંદી વૈષ્ણવ સાધુ હતા. શ્રીહરિના પિતા જે ધર્મદ્વિત તેમના ગુરુ હતા. સાક્ષાત્ ભગવાનનાં દર્શન કરવાની ઈચ્છાથી ઘરનો ત્યાગ કરીને સાચાગુરુની શોધમાં નીકળ્યા. તીર્થાટન કરતા કરતા તેઓ દ્વારકા આવ્યા. ત્યારે સૌરાષ્ટ્રમાં સુપ્રસિદ્ધ સ્વામી આત્માનંદથી પ્રભાવિત થઈને એમની પાસે સાધુ દીક્ષા લીધી અને તેમના શિષ્ય બન્યા. ગુરુ પાસે ઘણ્ણો સમય રહીને યોગ સાધનાઓ કરી અને સમાધીસુધીની સિદ્ધિઓ પણ મેળવી. ગુરુ નિર્ગુણબ્રહ્મના ઉપાસક હતા તેથી રામાનંદ સ્વામીને સમાધીમાં નિર્ગુણ બ્રહ્મનાં દર્શન થયાં તેથી સત્સંગના ઈતિહાસમાં એવું કહેવાય કે રામાનંદ સ્વામી ગુરુનો ત્યાગ કરીને તીર્થાટન કરતા કરતા દક્ષિણ ભારતના શ્રીરંગક્ષેત્રમાં આવી પહોંચ્યા. ત્યાં શ્રીરંગનાથ ભગવાનના સાનિધ્યમાં નિવાસ કરીને રહ્યા. ત્યાં નિત્ય કાવેરીમાં સ્નાન કરીને શ્રીરંગનાથ ભગવાનનાં દર્શન અને આચાર્યોનાં દિવ્ય ચરિત્રોથી ભરપૂર એવા પ્રપત્રામૃત ગ્રંથનું વાંચન કરવા લાગ્યા.

મનોમય શ્રીરામાનુજાચાર્યને ગુરુ માનીને તેમનાં વિષે ભક્તિભાવ હોવાથી એક દિવસ સમાધિમાં સ્વયં શ્રીરામાનુજાચાર્ય દર્શન આપીને શ્રીરામાનંદ સ્વામીને પંચસંસ્કાર યુક્ત મંત્ર દીક્ષા આપીને જ્ઞાનોપદેશ કર્યો અને ઉત્તર ભારતદેશમાં જઈ વિષ્ણુભક્તિનો પ્રચાર કરો એવી આજા કરીને અંતર્ધન થઈ ગયા. ગુરુની આજાનું યથાર્થ પાલન કરતા શ્રીરામાનંદ સ્વામી યાગ્રા કરતા શ્રીવૃન્દાવનધામમાં પદ્ધાર્યા. વૃન્દાવનમાં સાક્ષાત્ શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનાં દર્શન થયાં. શ્રીરામાનંદ સ્વામી શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન થકી જ્ઞાનોપદેશ પામીને ઉદ્ગવ સંપ્રદાયની સ્થાપના કરીને વૈદિક જ્ઞાન, ભગવદ્ ભક્તિનો ઉપદેશ આપવા લાગ્યા.

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મ સંદેશ

કृष्णाल्लब्धપ्रबोधो જગદુપકૃતયે તત્ત્વિર્દેશાનુસારાત्
શ્રીરામાનન્દરૂપः પુનરપિ ધરણાવુદ્ધવઃ પ્રાદુરાસીત ।
સ શ્રીકृષ્ણશ્રી ભૂયઃ પ્રકટિતસહજાનન્દદિવ્યસ્વરૂપસ્ત
મેને સ્વં ગુરં યત્ તદ્યમિતિ મતો હ્યૌદ્ધવઃ સમ્પ્રદાયઃ ॥

ભગવાન શ્રીકૃષ્ણથકી જ્ઞાન પ્રામ કરીને તેમની આજ્ઞાથી જગતના ઉદ્ધાર માટે સ્વયં ઉદ્ધવજી શ્રીરામાનંદ સ્વામીના રૂપમાં પૃથ્વી પર અવતર્યા. અને સ્વયં ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ શ્રીસહજાનંદ સ્વામીરૂપે અવતાર ધારણ કરીને શ્રીરામાનંદ સ્વામીને ગુરુ બનાવી તેમના દ્વારા સ્થપાયેલ ઉદ્ધવ સંપ્રદાયનો વિશેષ પ્રચાર કર્યો.

ઉદ્ધવાવતાર શ્રીરામાનંદ સ્વામી અને ઉદ્ધવ સંપ્રદાયની પૂર્વભૂમિકા શ્રીમદ્ ભાગવતમાં એક કથા પ્રસંગથી જ્ઞાત થાય છે.

લિલાવિભૂતિ પૂર્ણ કરતા થક સ્વધામગમન સમયે ભગવાન શ્રીકૃષ્ણની પાસે પરમ સખા ઉદ્ધવજી અને મૈત્રેય ઋષિ આ બે સંત ઉપસ્થિત હતા. શ્રીકૃષ્ણ ભગવાને બનેને પોતાના પૂર્ણજ્ઞાનનો ઉપદેશ આપ્યો અને ઉદ્ધવજીને કહ્યું જ્યારે જરૂર પડશે ત્યારે આ જ્ઞાન પાછું લઈશ. આ પ્રમાણે કહીને શ્રીકૃષ્ણ સ્વધામ જવાની વાત કરી ત્યારે ઉદ્ધવજીએ કહ્યું હું આપના દર્શન વિના નહિ રહી શકું ત્યારે શ્રીકૃષ્ણે કહ્યું તમો બદરીકાશ્રમમાં પધારો ત્યાં હું નરનારાયણ ઋષિરૂપે મળીશ. ત્યારે શ્રીકૃષ્ણની આજ્ઞાથી ઉદ્ધવજી બદરીકાશ્રમમાં ચાલ્યા ગયા. પછી શ્રીકૃષ્ણે મૈત્રેય ઋષિને કહ્યું કે તમો દિવ્યદેશોમાં વિચરણ કરો અને વિદુરજી મળે તો તેમને મારું આપેલું આ જ્ઞાન આપજો. ઉદ્ધવજી બદરીકાશ્રમમાં નિવાસ કરીને રહ્યા અને ભગવાનની આરાધના કરવા લાગ્યા. એક દિવસ ભારતવર્ષની યાત્રા કરતા કરતા મૈત્રેયાદિ અનેક ઋષિઓ બદરીકાશ્રમમાં પધાર્યા ત્યારે નારાયણઋષિએ સૌનું સ્વાગત કર્યું અને ભરતખંડવાસીઓના સુખસમાચાર પૂછ્યા ત્યારે ઋષિએ કહ્યું મજા બહુદુઃખી છે અને અધર્મના માર્ગે ચાલે છે. ત્યારે નારાયણ ઋષિ સૌને આશ્વાસન આપવા લાગ્યા, સૌનું મન ભગવાનની અમૃતવાણીમાં લીન થયું તેવામાં હુવસા

ऋષિ પધાર્યા અને તેમનું સ્વાગત ન થતાં નરનારાયણ ઋષિ સહિત સૌને ભરતખંડમાં મનુષ્યરૂપે જન્મ ધારણ કરવાનો શ્રાપ આપ્યો. આ ઋષિના શ્રાપને નિમિત્ત બનાવીને નરનારાયણ ઋષિ છપેયામાં ધર્મ-ભક્તિને ત્યાં શ્રીહરિરૂપે પ્રગટ થયા અને ઉદ્ધવજી અયોધ્યામાં શ્રીરામાનંદ સ્વામી રૂપે પ્રગટ થયા તેમજ મૈત્રેયાદિક ઋષિઓ પરમહંસો રૂપે જન્મ લઈને શ્રીહરિની સેવામાં આવ્યા.

કૃષ્ણાત् - પરમ સખા ઉદ્ધવજી ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ થકી જ્ઞાન પ્રામ કરીને જગતના ઉદ્ધાર માટે ભગવાનની આજ્ઞાથી પુનઃ પૃથ્વી પર શ્રીરામાનંદ સ્વામીરૂપે પ્રગટ થયા. અને સ્વયં શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન ધર્મની સ્થાપના કરવા માટે ભગવાન શ્રીસ્વામિનારાયણરૂપે અવતાર ધારણ કર્યો. શ્રીરામાનંદ સ્વામી દ્વારા સ્થાપિત સંપ્રદાય ઉદ્ધવ સંપ્રદાય નામે પ્રસિદ્ધ થયો. ત્યારે પછી શ્રીહરિએ દેશ-કાળ-પ્રદેશ અને સમાજની પરિસ્થિતિને અનુસરી શ્રીવૈષ્ણવ સંપ્રદાયમાંથી ઉત્સવ પદ્ધતિ અને શ્રીસંપ્રદાય (શ્રીરામાનુજ સંપ્રદાય) થકી જ્ઞાનની પરંપરા અને ભક્તોની દિનચર્યા આચાર-નિયમોને પરિસ્કૃત કરીને ઉદ્ધવ સંપ્રદાયનો સમગ્ર દેશમાં પ્રસાર કર્યો.

કુમશઃ

“શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશ”

નું લવાજમની રકમ ઓનલાઈન બેન્કમાં જમા કરાવી શકો છો.

બેન્ક ખાતાની વિગત : બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા, ભુજ

IFSC Code : BKID0003800

ખાતાનું નામ : “શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ટ્રસ્ટ”

ખાતા નં. : ૩૮૦૦૧૦૧૦૦૦૦૭૮૨૮

નોંધ : નાણા ભર્યા બાદ બેન્ક સ્લીપની ઝેરોક્ષ અને નાણા ભર્યા અંગેની વિગત કાર્યાલયને મોકલવી.

ભાયાવદરનાં લીલીબાઈ

જેવા દેવની ઉપાસના કરવામાં આવતી હોય, તેવા ગુણ-અવગુણ-લક્ષણ વગેરે ઉપાસકના વિચાર, વર્તન તથા ભાષામાં જોવા મળે છે. શક્તિના ઉપાસકોના આચાર, વિચાર, વિહાર, વ્યવહાર વગેરેમાં રૂક્ષતા, છિંસા, વસનો વગેરે જોવા મળે છે. તેમની ભાષામાં કોમળતા અને તેમજ વિવેકનો અંશ જોવા મળતો નથી. રામ-શ્યામ કે ધનશ્યામના ઉપાસકોમાં આ બાબતો જોવામાં આવતી નથી. શક્તિની પૂજા કરનારા લોકોને ખોરાકમાં કંઈપણ વજ્ય હોતું નથી. તેમના યજો એટલે છિંસાનું વરણું રૂપ હોય છે. જ્યારે સ્વામિનારાયણના ઉપાસકો, અનુયાયીઓ માટે અખાજ, અપેયની યાદી હોય છે કે આ ખવાય, આન ખવાય, આ પિવાય, આ ન પિવાય, છિંસાનો તો સમૂળો નિષેધ હોય છે. શક્તિપંથીઓની જ્ઞાતિ ગમે તે હોય, તેમાંય વળી વામમાર્ગી હોય તો તેઓ સાત્ત્વિક જીવન જીવતા લોકો પ્રત્યે વૈરવૃત્તિ ધરાવતા હોય છે. ખાસ કરીને સ્વામિનારાયણીય સંતો, હરિભક્તો પ્રત્યે તેમના મનમાં ખૂબ જ દ્રેષ ભરેલો હોય છે. નીચે વર્ણવેલ ઘટના પણ આવી જ બાબત પર પ્રકાશ પાથરે છે.

સૌરાષ્ટ્રનાં ઉપલેટા તાલુકામાં ભાયાવદર ગામ આવેલું છે. તેમાં સ્વામિનારાયણના સત્સંગી વિગ્રહ લીલીબાઈ રહેતાં હતાં. તેઓ પૂર્ણરૂપે શ્રીહરિનાં આશ્રિત હતાં. તેમણે તેમના પુત્ર નાનાલાલમાં પણ બચપણથી જ સત્સંગના સંસ્કારોનું સિંચન કર્યું હતું. ભાયાવદરમાં રહેતા શક્તિપંથી વિદ્રો સમસ્ત ગામના હરિભક્તોને અતિ પરેશાન કરતા. બધા શ્રીજમહારાજના દ્રેષી હતા.

ભાયાવદરમાં તો શ્રીહરિએ ખૂબ જ સત્સંગ કરાવેલો. સત્સંગ સમજ શ્રીહરિએ આપેલી સમજણમાં દૃઢ હતો. સૌ મહારાજની ભક્તિમાં મળ રહેતા. જે બાબત દ્રેષીજનોને આંખ કણાની માફક ખટકતી.

આ દ્રેષની હદ તો ત્યારે આવી ગઈ કે એક વખત સર્વે શક્તિપંથી બ્રાહ્મણો આગેવાન સત્સંગીઓને ઘરે આવીને ધમકીના સ્વરમાં ઠપકો આપી ગયા. “અમે સૌ તમને ચેતવીએ છીએ કે જે સ્વામિનારાયણને ભાયાવદર ગામમાં બોલાવશો, તેમના સંતોને ઉતારો આપશો તો

તમારે ભોગવવાનું રહેશો, તમારી ખેર નથી.” સત્સંગીઓ મૂંજાઈ ગયા કે હવે આપણે શું કરીશું ? લીલીબાઈ બોલ્યા, “આપણે ગામમાં વેર ઊસું થાય તો ભલે થાય પણ એથી કંઈ આપણો સત્સંગ થોડો છોડી દેવાય ! પણ તમે સૌ શાંતિ અને ધૈર્ય ધારણ કરો અને ચિંતા છોડી ધો.”

એક વખત શ્રીહરિએ પોતાના વિચરણ દરમ્યાન ભાયાવદર આવવાનો નિર્ણય કર્યો અને ત્યાંના સત્સંગીઓને ઉતારાની વ્યવસ્થા કરવાનું કહેવડાવી દીધું. સૌ સત્સંગીઓએ સત્ત્વાચાર લીલીબાઈને આપ્યા તેમણે જ્ઞાયું, “આ મારું ઘર છે જ ને ! શ્રીહરિના ઉતારાની તમે કોઈ પણ પ્રકારની ચિંતા ન કરો. ગામના દ્રેષીઓથી ભય પામવાની જરૂર નથી.”

ત્યારબાદ લીલીબાઈએ પોતાના દીકરા નાનાલાલને કહ્યું, “જો ભાઈ, તારી નોકરી ગામના પસાયતા (ચોકીદાર)ની છે. મહારાજ આપણે ગામ

પધારવાના છે. ગામના દેખીઓએ ધમકી આપેલી છે જ
હવે તારી જવાબદારી છે કે ગામલોકો કાંઈ અડપલું ન કરે,
નહીંતર આપડી સત્સંગીઓની આભરુ ધૂળમાં મળી
જશે.”

શ્રીજમહારાજના આગમનની ખબર દેખીઓને મળતા તેમણે ચર્ચા શરૂ કરી દીધી. તેમની ચણભણથી વાકેફ થઈને નાનાલાલે તે બધા જ્યાં ભેગા થયેલા ત્યાં રૂબરૂ જઈને કડક ભાષામાં કહી દીધું, “અમારા ગુરુ શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાન સંતો - હરિભક્તો સાથે પધારવાના છે. આ પ્રસંગે જો તમારામાંથી કોઈપણ અપમાન જનક પ્રવૃત્તિ કરશે. કોઈપણ કાંઈ અધિત્તિત બોલ બોલશે, તો હું જરાપણ સાંખી લર્ધણ નહીં. તમારી આવી લુખ્ખી દાદાગીરી બંધ કરી દેજો. આવી ચર્ચા કરવા ભેગા પણ થશો નહીં. નહીંતર તમો બધાને કંઈ ન ભૂલાય એવો પાઠ મારે ભાણવાવો પડશે. અમારા ગુરુ સ્વામિનારાયણ ગામમાં પધારે એમાં તમને શી બાબતની ચુંક આવે છે ? તમારા ગુરુ આવે ત્યારે અમે કાંઈ કહેતા નથી. આટલામાં જ સમજ જજો. હું અને જીજાભાઈ હથિયાર બાંધીને જ નીકળવાના છીએ. કોઈ જાતની ગડબડ ઊભી કરતા નહીં. આ ચેતવણી છે. સાનમાં સમજ જજો. પછી ભલે જે થવું હોય તે થાય.”

નાનાલાલના શરૂઆતમાં ટપકતી શુરવીરતા,
ખુમારી સ્વામિનારાયણ પ્રત્યેની શ્રદ્ધા અને નિષાથી દેખી
લોકોના હદ્દ્યમાં ભયનું મોજું પસાર થઈ ગયું. એમાંથી
કોઈની પણ નાનાલાલ સામે જોવાની હિંમત થઈ જ નહીં.
બધા હાલતા થઈ ગયા.

શ્રીજમહારાજ સંતો સહિત ભાયાવદર પધાર્યા. ભવ્ય સામૈયું કરવામાં આવ્યું. મહારાજ લીલિબાઈને ઘરે ઉતારે પધાર્યા. સભા થઈ. મહારાજે સૌને ઉપદેશાત્મક વાતો કરીને ખૂબજ સુખ આપીને રાજ કર્યા. લીલિબાઈ તથા તેમની પુત્રવધુ રાજબાઈએ ખૂબ જ કાળજીપૂર્વક બધી વ્યવસ્થા જાળવી.

એ અરસામાં શ્રીહરિએ વડતાલમાં મોટા ઉત્સવની

શરૂઆત કરી. નાનાલાલ તથા જાદવાભાઈ એ ઉત્સવમાં સેવા કરવા આવી ગયા. સમૈયો પૂરો થતા, બંને શ્રીહરિ પાસે રજ લેવા ગયા. શ્રીહરિએ પૂછા કરતાં જાદવજીભાઈએ કહું કે તેઓ અમદાવાદમાં થોડી ખરીદી કરવાની હોવાથી ત્યાં થઈને જશે. શ્રીહરિએ તેમને તે માર્ગ જવાની મનાઈ કરતા ચેતવ્યા. “તે મારગે જવનું જોખમ છે માટે બીજે મારગે થઈને જાઓ.”

જાદવજ્ઞભાઈએ ખરીદીની લાલચને વશ થઈને
મહારાજની વાત ન માની. પરિણામ એ આવ્યું કે બંને
લુંટારાઓ દ્વારા અમદાવાદથી દરેક ગાઉં દૂરના રસ્તે
આડીમાં તેઓ લુંટાઈ ગયા એટલું જ નહીં, જીવ પણ
ખોયા.

આ અંગે જાત તપાસ કરવા પંદરેક દિવસ રાહ જોયા બાદ લીલીબાઈ ગઢપુર ગયાં. મહારાજને પૂછ્યા મહારાજે કહ્યું, “અમને ચોક્કસ ખાતરી છે કે રસ્તામાં તેમને લંટારાઓએ લંટીને મારી જ નાખ્યા છે.”

તેમને સમાધિ કરાવીને ખાત્રી કરાવી કે તેમનો
દીકરો નાનાલાલ અક્ષરધામમાં શ્રીહરિની સેવામાં રહ્યો
છે. આમ લીલીબાઈનું ચિત્ત વિરામને પાંચું. તેઓ
ગઢપુરથી ભાયાવદર શાંત, ચિત્તે પાછા ફર્યા. શ્રીહરિના
કહેવા પ્રમાણે ભાયાવદરના સત્સંગીઓએ બંને સાસુ-
વહુનાં અત્ર-વસ્ત્ર-ધન-પાણીની જવાબદારી લઈ લીધી.
બંને સ્ત્રીઓ શ્રીહરિના ભજન ભક્તિમાં નિમગ્ન રહેવા
લાગ્યાં.

નાનાલાલ ધામમાં ગયા પદ્ધી બરાબર છ માસ
બાદ લીલીબાઈ પણ અક્ષરધામ નિવાસી થયા. અને
તેમના પદ્ધી છ માસ નાનાલાલના ધર્મ પત્ની રાજબાઈ
પણ અક્ષર નિવાસી થયા. તેમની સર્વ ભિલકત જુનાગઢ
રાધારમણ ટેવને અર્પણ કરવામાં આવી. ભાયાવદરમાંના
એમના નિવાસ સ્થાને સ્થાનિક સત્સંગીઓ એ
સ્વામિનારાયણ ભગવાનનું મંદિર બનાવ્યું.

જીવો ખાચર

- ધરમશી દેવશી ભગત, ત્રિવેન્દ્રમ-કેરાલા

જીવો ખાચર દાદા ખાચરના સગા કાકા થતા. દાદા ખાચરની કીર્તિ વધતી જોતાં તે ઈર્ષણી આગમાં બળવા લાગ્યા. દાદાને બરબાદ કરવા તેણે ત્રિપાંખીઓ પ્લાન ઘડ્યો. એક તો દાદાની આવક બંધ થઈ જવી જોઈએ, બીજું દાદા ગઢાનો રાજી મરી સામાન્ય માણસ થઈ જાય ને ત્રીજું દાદાનો દરબાર પડાવી લેવો. એભલ ખાચરને જીવા ખાચરે ગરાસના ભાગ પડ્યા ત્યારે દાદાની ઉંમર નાની હતી. દાદાને ભાગે શું છે ને મારા ભાગે શું આવ્યું છે એની દાદાને ક્યાં ગતાગમ છે માટે મારી યોજનામાં હું પાર જઈશ. જીવા ખાચરે ભાવનગર જઈ રાજને ઉશ્કેર્યો. તેનું રાજી સાથે સારું બનવું. રાજાએ આરબ લશ્કર મોકલ્યું. જેણે ગઢપુર ને ઘેરો ઘાલ્યો. મહારાજે સમય પારખી દાદાને કહ્યું. તમે હજુ સમય છે, ગુમ રીતે ગામ છોડી નીકળી જાવ. તમારા જાનનું જોખમ છે. દાદો કહે કાઈનો દિકરો થઈ આમ ભાગી જવું અમને શોભે નહિ. મહારાજે ખૂબ સમજાવ્યા પછી છ અંગરક્ષકો સાથે દાદાને રાતના સારંગપુર રાઠોલ ધાધલને ઘેર મોકલી આપ્યા. સવારમાં જંગ ખેલવાનો જ હતો. મહારાજે કાઈ દરબારોને હથિયારોથી સજજ થવા કહ્યું. સંતો પણ લડવા તૈયાર થઈ ગયા. મહારાજે હસનજીને બાતમી લેવા મોકલ્યા. હસનજીએ આવી ને સમાચાર આપ્યા. લક્ષ્મીવાડીમાં શેરીના પાકને લશ્કરે આગ ચાંપી છે. તેઓનો ઈરાદો ગઢ કબજે કરવાનો છે, નહિ તો ગઢને આગ લગાડશે.

મહારાજે વિકરાળ નૃસિહ્દરૂપ ધારણ કર્યું. સોમા દેવી સાંબેલું લઈ વાળ છૂટા મૂકી બહાર આવ્યા. જ્ઞાને મહાકાલીનું રૂપ જોઈ લ્યો. દરબાર ગઢનો દરવાજો ખોલ્યો. આરબ સૈનિકે ઘેલા ધાધને નિશાન લઈ બંદૂકનો

ધડાકો કર્યો. તે જોઈ બીજા સૈનિકોએ બંદૂકો ફોરી પણ બંદૂકો અવળી ફુટી જેથી સૈનિકોની દાઢીઓ બળવા લાગી. ધૂમાડાના ગોટા ઉદ્ઘાટા, સામે ચોખ્યું દેખાતું બંધ થયું. પહોંચાશે નહિ તેવું લાગતાં સૈનિકો પાછા જવા લાગ્યા. થોડી વાર થઈ જવા ખાચર મહારાજને મળવા આવ્યા પગે લાગી બોલ્યા. રાજાએ તો ભારે જુલમ ગુજર્યો. દાદાનો દરબાર કબજે કરવા તૈયાર થયા? જાણે પોતાને કંઈ ખબર નથી. મહારાજ કહે, આટલી વાર તમે ક્યાં હતા? હું તો ધરમાં સૂતો હતો. આમ થયું તેની મને ખબર જ નથી. તેનો ભાંડો ફોડવા મહારાજ તેના ધેર ગયા. ત્યાં તો આરબ સૈનિકો જોયા. રસોઈ થતી જોઈ. સૈનિકોનો જમણવાર ત્યાંજ હતો. મહારાજ કહે કાકા આ શાનો જમણવાર છે તમને કંઈ ખબર નથી એમને? જીવા ખાચરને કાપો તો લોહી ન નીકળે એવી દશા થઈ. સમજ ગયા કે દગ્ગો કોઈનો સગો થતો નથી. પછી નીચું જોઈ ગયા. મહારાજ ત્યાંથી કારિયાણી પધાર્યા. માણસ મોકલી દાદાને તેડાવી લીધા. ને બાથમાં લઈ ભેટી પડ્યા. આમ મહારાજે દાદાને બચાવી લીધાને તેનો ગરાસ લુંટવા ન દીધો. જીવને તારે ગગનમે ઇતને શત્રુ હોય. સહાય કરે રહુવીર તો બાલ ન વાંકો હોય.

આ સમયે અંગ્રેજ અધિકારી બોલ્ટન સાહેબનો મુકામ જજાવદર ગામે હતો. દાદા ખાચર સાહેબને મળ્યા. સાહેબે પૂછ્યું, તમારા દરબારગઢ પર હુમલો શા માટે થયો હતો? શું તમારે કોઈ સાથે દુશ્મનાવટ છે? દાદો કહે ના અમારે કોઈ દુશ્મની નથી. આતો અંદરના કોઈ દુશ્મન ઊભા થયા હોય તેવું છે. મારા કાકા જીવાખાચર ને દરબાર પોતાના ભાગનો છે કહી પડાવી લેવો હતો. સાહેબે કહ્યું એવું ન ચાલે મને મારી રીતે તપાસ કરવી જોઈએ. રાજાએ તપાસ કરવા ૫૦ જણાની ટૂકડી ભાવનગર મોકલીને કોના ભાગમાં શું છે તે વિગતવાર લખી જણાવો. રાજાએ તપાસ કરી લખી આપ્યું કે દરબાર ગઢ તથા બીજા ગામો દાદા ખાચરના ગરાસમાં આવેલા છે. તેમાં જીવા ખાચરનું કંઈ નથી. આ લખાણ સાહેબના હાથમાં આવતા સાહેબે દાદા ખાચરને આપ્યું. આમ મહારાજની ઈચ્છાથી વિરોધીઓ જ મદદગાર સાબિત થયા.

સંસ્કારી બાળક

- રમણીકભાઈ ગોર

મિત્રો ! ભગવાન દરેક જીવાત્માના સંકલ્પો પૂર્ણ કરે છે, જીવાત્માએ કરેલા સંકલ્પો એના કર્મને આવિન હોય છે એટલે ફળપ્રદાતા ભગવાન દરેક જીવાત્માને એના કર્મ ભોગવાવા માટે અનુકૂળતા અને તક આપે છે જેના દ્વારા દરેક જીવાત્મા પોતાના મનના ધાર્યા સંકલ્પ લઈને કોઈ ભગવાનને યાદ કરીને અને કોઈ ભગવાનને ફરિયાદ કરીને પોતાના કર્મ ભોગવતો આવ્યો છે. તો મિત્રો ! આજે આપણે એક દૃષ્ટાત વાતાંએ કરીને આપણે આપણા જીવનમાં શીખ મેળવીએ.

આ વાર્તા દ્વારા આપણે આપણા જીવનમાં શું કરી રહ્યા છીએ અને શું કરવું જોઈએ તે વિચારીએ તો ચાલો થોડા આગળ વધીએ.

એક મોટા શહેરની અંદર દરેક વણના લોકો પ્રેમથી રહે છે અને બધા પોતપોતાના નિત્ય કર્મમાં પરોવાયેલા છે. શહેર મોટું છે, ધનવાન ઘણા છે તો ક્યાંક ગરીબ લોકોની પણ વસ્તી છે. જ્યાં એક વિધવા ગરીબ માતા સાથે એમનો બાર વરસનો દીકરો એક નાનકડા ધરમાં રહે છે. માતા મજૂરીકામ કરીને પોતાનું તથા બળકનું પોષણ કરે છે અને સંસ્કારે કરીને બાળકના જીવને પોષણ આપે છે કે બેટા ભગવાને આપણાને સરસ યોગ આપેલો છે, મનુષ્યદેહ કરીને પોતાની મહેનતનો રોટલો ખાવો ક્યારે આણહકનું ખાવામાં ન આવે તે ખાસ યાદ રાખ્યું આમ દિવસો ઉપર દિવસો ગયા એક સમય માતા બિમાર પડ્યા ધરમાં કાંઈ ખાવાનું નથી ત્યાં દવાની વાત ક્યાં કરવી? એટલે આ બાર વરસનો હિકરો ધરથી બહાર નીકળે છે પણ કોની પાસે કામ માંગવું? એમ વિચારતો વિચારતો આ બાળક એક બંગલા પાસે પહોંચ્યો ત્યાં જૂએ છે એક બહેન બગીચામાં બેઠા બેઠા ધાપું વાંચી રહ્યા છે ત્યાં બાળકે તીણા અવાજે કહ્યું બહેન, આ તમારા બગીચાની હું સફાઈ કરી આપું એટલે પહેલાં તો બહેન કહે ના મારે બગીચાની સફાઈ નથી કરાવવી છતાં કાકલુદી સાથે બાળક કહે છે બહેન મારે કાંઈ નહીં જોઈએ ફક્ત ખાવાનું આપજો. એટલે બહેન થોડા કૂણા પડ્યા અને હા કહે છે બાળક તો પોતે પૂર્ણ નિષાથી ભગવાનને નજર સામે રાખ્યાને ખંતથી બગીચાની સફાઈ કરી આ બાજુ બહેન સંશય સાથે જોયું પણ બાળકનો નિષાથી કાર્ય કરી રહ્યો છે આ બાજુ બહેન કામ જોતા રાજી થઈ ગયા. બાળક પણ પોતાનું કામ પૂર્ણ કરીને બેઠા એટલે બહેન રોટલીને શાક લઈ આવ્યાં અને કહે આલે જમીલે, ત્યારે બાળકે પોતાના બિસ્સામાંથી પ્લાસ્ટિકની થેલી કાઢી

અને એમાં શાક-રોટલી રાખ્યા એટલે બહેન કહે કેમ ભાઈ તને જમવા માટે આયું અને તું જમતો નથી? ત્યારે બાળક કહે, બહેન ઘરે મારી મા બિમાર છે અને તે પણ ભૂખ્યા છે તો તમે આપેલું ભોજન હું ઘરે લઈ જઈ અને મા-દિકરો બંને જમીશું. એટલે બહેનને જ્ઞાશા જાગી અને પુછ્યું કેમ તમારા ઘરમાં બીજું કોઈ નથી? ત્યારે બાળકે પોતાની સર્વે હકીકત કહી અને એ સાંભળી બહેને બાળકને કહ્યું ભાઈ તું આ અહીં જમી લે હું તને મારા હાથે જમાનું અને તારી મા માટે હું ગરમ રસોઈ બનાવી આપું એમ બહેને પોતાના હાથે જેમ માતા બાળકને જમાડે તેમ આ બાળકને હેતથી જમાડ્યા અને ગરમ રસોઈ કરીને પોતે તે બાળક સાથે તેના વેર ગયાં. અને તે માતાને પ્રણામ કરીને કહ્યું બહેન તમે ધન્યભાગ્યશાળી છો આ તમારા બાળકના સંસ્કારો તમારા થડી છે જે જોઈને હરબ થાય છે કે તમારા સંસ્કારે કરીને બાળકની ખુમારી, કાર્યનિષ્ઠા અને ધગશાસી મને પણ ખુશી થાય છે. જે માતા દ્વારા આવા મુખ અને પ્રહલાદ જેવા બાળકોનું આ કણિયુગમાં જતન થાય તે માતા અને બાળક બંને ધન્ય ભાગ્યશાળી છે.

ધરમાંથી વહિલો દ્વારા અને ખાસ કરીને માતા-પિતા દ્વારા ભળતા સંસ્કારો બાળકને આવા કપરા સમયે કામ આવે છે. એટલે જ આપણા વહીલો કહેતા ગમે તેવી સમુદ્ધિ હોય પણ બાળકને અઠવાડિયામાં એકવાર કઢી-રોટલી ખાતા શીખવાડિઓ ક્યાંક કર્મને આધિન આવા સમયે જીવનમાં બળ મળે અને ધર્મશાસ્ત્રોમાં પણ નીતિશી કમાયેલા ધનનો ધર્મદી અને સેવાકાર્યો થાય. કારણ કે સમય ઘણો અજીબ છે, ક્યાંક કોઈની પાસે સમય નથી કોઈની પાસે સમય નીકળતો નથી, સમય દેખાતો નથી પણ વહેતો રહેછે જે ક્યારેક આવી રીતે આવે ત્યારે દેખાય કે સમજાય કે ધરના વહીલો જે કહેતા હતા તે પોતે અનુભવેલી વાતો અને ધર્મશાસ્ત્રોનું અધ્યયન હતું. જે આજે આપણા જીવન ઘડતરમાં ખૂબ ઉપયોગી થઈ શકે છે. ધન્યવાદ છે એ બાળકને જે આવા સમયે કર્તવ્યનિષ્ઠાથી પોતાના સંસ્કારોની મૂરીને સાથે રાખીને અતિ ભાગ્યશાળી બનાવ્યા એવા જે માતૃતુલ્ય બહેન જે પોતાના હાથે રસોઈ બનાવીને સંસ્કારોને દીપાવ્યા એવા દરેક જીવાત્માઓને વંદનસહ પ્રણામ. એમના જેવા જીવન આપણા જીવન ઘડતરમાં થાય, આપણે પણ એવા અનુસરણીય બની શકીએ એવી ભગવાન શ્રીહરિના ચરણોમાં પ્રાર્થના.

આ દસ્તાવાતારને કરીને આપણે પણ આપણા જીવનમાં ટૈલિક હુંબ આવે તો હુંબી ન થાયું પણ ભગવાને આપણને આપેલ આ મનુષ્યદેહ અને કર્મપ્રધાન દેશમાં કર્મને પૂર્ણ કરવાનો અવસર માનીને પ્રભુ ભજન કરીને આપણને સોંપેલી સેવા પૂર્ણ નિષ્ઠાથી કરીને ભગવાનને રાજુ કરી લેવા. અસ્તુ જ્ય શ્રીસ્વામિનારાયણ

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મ સંદેશ

સત્તસંગ સમાચાર દેશ

બુજુધામે ધનુમાસની પરંપરાગત ઉજવણી

શ્રી નરનારાયણદેવ મંદિર બુજુધામ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરે સંપ્રદાયની રીતિ પ્રમાણે પરંપરાગત રીતે દર વર્ષની માફક પ.પુ. ગ્રાતઃસ્મરણીય મહિંત સ્વામી ધર્મનંદનદાસજીના આશીર્વાદથી સ્વામી ઉત્તામચરણદાસજીના સંચાલનમાં ધનુમાસની ભવ્યાતિભવ્ય ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. સૂર્યનારાયણના આગમન પૂર્વે જ હરિભક્તો અત્યુત્સાહ સભર બુજુધામે મંદિરે આવી જતા. મંગળા દર્શનનો લાભ લઈ શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્રની ધૂનમાં જીવનોત્થાન અર્થે તન, મન, ધનથી ભાગ લેતા અને હિંદુલોક અને પરલોકનું ભાથું સહપરિવાર બાંધતા. દરેક હરિભક્તોના મુખારવિંદ પર દિવ્યાનંદ છવાઈ જતો. સવાર સુધરે તેનો દિવસ અને જન્મમારો સુધરી જાય છે. દરેક હરિભક્તો આ વાતનો સ્વાનુભવ કરતા. ધૂન કરાવનાર હરિભક્તોને પહેરામણી કરી હાર પહેરાવવામાં આવતા અને ધૂનમાં ભાગ લેનાર સૌ હરિભક્તો ભાઈઓ-બહેનોને પ્રસાદનું વિતરણ કરવામાં આવતું. હજારો હરિભક્તો ધૂનમાં ઉત્સાહભરે ભાગ લેતા.

- પાલીવાડ જીતેન્દ્ર એચ., બુજુ

બુજુ પ્રસાદી મંદિરે ધૂન યડી

શિયાળાની ઠંડીની ઋતુમાં સૂર્ય એક મહિનો સુધી ધન રાશિમાં રહે છે. તે સમયને ધનુમાસ કહેવાય છે. આ સમય વિશેષ પુણ્યદાયક સમય છે. કારણ કે માગશર મહિનો એ ભગવાનનો સમય છે. સ્વયં ભગવાને ગીતામાં કહું છે “માસાનામ માર્ગશીર્ણિજહમ्” આ સમય દરમ્યાન બુજુ પ્રસાદી મંદિરે એક મહિના સુધી ‘જપ યજ્ઞ’નું અનુષ્ઠાન કરવામાં આવેલું. જપ યજ્ઞ એટલે ધૂન કરવાનો સમય. શાખોમાં અનેક યજ્ઞો કહ્યા છે. તેમાં સૌથી ઉત્તમ યજ્ઞ ક્યો? તો ભગવાન ગીતામાં કહે છે. “યજ્ઞાનામ યજ્ઞ ક્યો? તો ભગવાન ગીતામાં કહે છે. “યજ્ઞાનામ

જપયજ્ઞોઽસ્મિ” જપયજ્ઞ એ હું છું. અર્થાત્ સૌથી ઉત્તમ મહારાજનો મંત્રજાપ એ ઉત્તમયજ્ઞ છે.

પ્રસાદી મંદિરમાં બિરાજતા ઢાકોરજીના સાંનિધ્યમાં મહિંત સ.ગુ. પુરાણી સ્વામી બાલકૃષ્ણદાસજી, સ્વામી મુરુંદજીવનદાસજી આદિ વડીલ સંતોની પાવન ઉપસ્થિતિમાં બુજુ શહેરના બહેળી સંઘ્યામાં હરિભક્તો વહેલી સવારે મંદિરમાં ધૂન માટે હાજર થઈ જતા. સંગીતના સૂર સાથે ગાયક સંતો, છડી પોકાર સહિત આરતી ગાઈને ભવ્ય રીતે ઢાકોરજીની શાશગાર આરતી થતી. તે પૂર્ણ થતાં તરત જ ધૂન શરૂ થાય. થાળ બાદ ધૂન થાય. સાઉંડ અને સંગીતના સથવારે ગાયક સંતોનો ઉત્સાહ એટલો અદ્ભુત હતો કે ધૂનમાં ભાગ લેનાર દરેક ભક્તોને ખૂબ ખૂમારી પ્રેરી દેતો હતો. બાજુમાં ઉતારામાં ઉતરેલા યાત્રિકો પણ વહેલી સવારે તૈયાર થઈને ધૂનમાં જોડાઈ જતા. બહેનો ભક્તો તો દરરોજ ચોકમાં રાસોત્સવ કરતા. એકાદશીના દિવસે રાસનો માહોલ અદ્ભુત હતો. ધૂન બાદ અલગ અલગ સંતોના આશીર્વાદ મળતા તથા આ જપયજ્ઞમાં દરરોજ અલગ અલગ યજ્માનો તરફથી અડાઈયા લાણું પ્રસાદ વહેંચાતો. આમા ર૦ થી વધારે ભક્તો સંપૂર્ણ મહિનાની સેવાનો લાભ લીધો હતો. તો રોજના સરેરાશ ૨૮ જેટલા ભક્તો યજ્માન થતા. વડીલ સંતોના હાથે તે સૌનું બહુમાન થતું.

આ સમય દરમ્યાન અલગ અલગ વિભાગોમાં જે જે સંતો ભક્તોએ સેવા કરી તે ઢાકોરજીએ સ્વીકારી મહારાજના સ્મરણ સાથે વડીલ સંતોએ દરેક સંતો ભક્તો ઉપર પ્રસન્નતાપૂર્વક અંતરના આશીર્વાદ વર્ષવિલા, તો ગામ સુખપરના કરશનભાઈએ દરેક સંતોને કંઠી માળા પહેરાવીને સેવા કરેલી. છેલ્લા દિવસે મહાઆરતી કરી જપયજ્ઞ ધૂન ઉત્સવની સમાપ્તિ કરેલી.

શિક્ષાપત્રી પૂજન

સમગ્ર વનરાજને નવ પલ્લવિત થવાનો શુભ

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મ સંદેશ • ફેબ્રુઆરી-૨૦૧૮ ૧૨

દુર્ગા પત્રા

અવસર એટલે વસંત પંચમી. આજના દિવસથી વસંત ઋતુનો પ્રારંભ થયો. વસંતના વધામણ રૂપે ઠાકોરજી આગળ આંબો રોપાય. ઠાકોરજી પિચકારી લઈને રંગે રમે. તેમાં પણ આજનો દિવસ કાંઈક વધારે વિશેષ છે.

આજના દિવસે મહારાજે શિક્ષાપત્રી લખીને દરેકને આપી. તે દરેકના જીવનમાં સદાયને માટે વસંત લાવનારી છે. આ લોકમાં અને પરલોકમાં સદા સુખી કરનારી છે. જીવનના ચાર પુરુષાર્થની સિધીને આપનારી આ શિક્ષાપત્રી જીવનમાં સદાય વસંત લાવનારી છે.

આજે શિક્ષાપત્રીના ૧૮૨માં અવતરણ દિવસે પ્રસાદી મંદિરે ઠાકોરજના સાંનિધ્યમાં વરીલ સંતોની પાવન ઉપસ્થિતિ તથા વિદ્યાર્થી સહિત સર્વે સંતો સાથે મળી શિક્ષાપત્રીનું પ્રત્યેક શ્લોકોના ઉચ્ચારણ સાથે પૂજન કરેલું. આ ઉત્સવ ઉજવવાનો લાભ લીધેલો ગામ સુખપરના પ.ભ. માવજીભાઈ હરજી ભગત પરિવાર. પૂજનનો સમય વહેલી સવારનો હતો છતાં પણ ૨૫૦ થી વધારે ભક્તોએ પૂજનનો લાભ લીધો. પૂજન પૂર્ણ થયા બાદ સમૂહ આરતી કરવામાં આવી. ત્યારબાદ સૌને ગોળધાણી, કીસમીસ, નાળિયેર, પતાસાનો પ્રસાદ વહેલાયો.

- વિદ્યાર્થી સ્વામી તીર્થમુનિદાસજી

શ્રી સ્વામિનારાયણ વિદ્યાલય : ભુજની ટેનીસ સ્પર્ધામાં સિદ્ધિ

તાજેતરમાં ભુજ જીમખાના દ્વારા આયોજિત

જાહેર આમંત્રણ

ભુજ મંદિર - સમૂહ ભાગવત

સંવત્ર ૨૦૭૪, ફાગાશ વદ ૩૦, તા. ૧૭-૩-૧૮ થી ચૈત્ર સુદ ૬, તા. ૨૩-૩-૧૮ સુધી રહેશે.

આ પ્રસંગે મહંત સ્વામી તથા આચાર્ય મહારાજશ્રી ઉપસ્થિત રહી શોભામાં વૃધ્ધિ કરશે.

આપણા સંપ્રદાયમાં ઉત્સવોનું ખાસ મહત્વ છે. શ્રીજી મહારાજના સૌ લાડીલા હરિભક્તોને સાનંદ જણાવાનું કે

**આપ પણ આપના પિતૃઓની પૂણ્ય સ્મૃતિમાં
પોથીના ચજમાન થઈ શકો છો. સંપર્ક નં. ૦૨૮૩૨-૨૫૦૨૩૧**

દ્વિતીય દિવસના કથાનો પૂજા

પ્રથમ દિવસો સવારના સગમાં શ્રી સ્વામિનારાયણ દ્વિશતાષ્ટી સ્મૃતિ મંદિરમાંથી સર્વે યજમાન પરિવાર, સર્વે વડીલ સંતો અને સર્વે વર્તમાન એવમું ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓની હાજરીમાં શાક્ષીય વિધિથી પોથી પૂજન થયું. ત્યારબાદ બેન્ડના સુરીલા સંગીતની રમઝટ સાથે વિદ્યાર્થી નિવાસમાંથી પસાર થઈ શ્રી સ્વામિનારાયણ સ્મૃતિ મંદિરની વાડીમાં સ્થિત સભામંડપમાં પોથી પહોંચી. ત્યારબાદ યજમાનો દ્વારા શ્રી હરિસ્મૃતિ કથા પારાયણના વક્તા મહોદય શા. સ્વામી ઘનશ્યામદાસજીનું પૂજન થયું ઉપરાંત મહંત સ્વામી આદિ સંતો દ્વારા પોથીપૂજન થયું. ત્યારબાદ દીપમાગટ્ય વિધિમાં ભૂજ મંદિરના મહંત સ.ગુ. પુરાણી સ્વામી ધર્મનંદનદાસજી, કોઠારી પાર્ષદ જાદવજી ભગત, સ.ગુ. સ્વામી પ્રેમપ્રકાશદાસજી, સ.ગુ. સ્વામી કૃષ્ણપ્રસાદ દાસજી અને વર્તમાન સંચાલકો પુ. સ્વામી લક્ષ્મીવલ્લભ દાસજી અને પુ. સ્વામી કૃષ્ણપ્રિયદાસજી આદિ સંતોના શુભ હસ્તે થયું.

પ્રથમ સત્રની આરતી થી ને તદ્વયાત યુવાન વક્તા શા. સ્વામી ઘનશ્યામદાસજી દ્વારા સરળ ભાષામાં, સામાન્ય મુમુક્ષુજ્ઞનો સમજ શકે એવી મૂદુભાષામાં કથાનું રસપાન કરાયું. એટલામાં જ પ.પૂ.ધ.ધુ. ૧૦૦૮ આચાર્યશ્રી કૌશલેન્ડપ્રસાદજી મહારાજનું આગમન તથા આશીર્વચન થયું અને ભૂતપૂર્વ અને વર્તમાન વિદ્યાર્થીઓનો આચાર્ય મહારાજ, મહંત સ્વામી આદિ વડીલ સંતો અને સંચાલક સાથે ચુપ ફોટો બેંચવામાં આવ્યો જે ઉત્સવની એક અનેરી જ જલક્ષણું પ્રતિપાદન કરે છે. ત્યારબાદ બપોરના સત્રમાં શા. સ્વામી

શ્યામકૃષ્ણદાસજીએ કથાનો દોર વૈવિધ્ય સભર શૈલીમાં આગળ ધપાવી અને શ્રોતાને અભિભૂત કર્યા અને સંસ્થાના જ ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી અને પ્રથમ બેંચના વિદ્યાર્થી એવા માવજીભાઈ ફોટોવાળાએ તેમનું વક્તવ્ય આપ્યું અને પ્રથમ વર્ષ વિદ્યાર્થી નિવાસની સ્થિતિ-પરિસ્થિતી અને વ્યવસ્થા વિશે પોતાના અનુભવ રજૂ કર્યા. ત્યારબાદ વિદ્યાર્થી નિવાસમાંથી ભણી હાલે ડોક્ટરીનો અભ્યાસ કરી રહેલ વિદ્યાર્થી રાજેન્નરસિંહ જાદેજાએ ઇંગ્લીશમાં સંસ્થાના સંચાલકોનો આભાર વક્ત કરતું વક્તવ્ય આપ્યું. બાદમાં સ.ગુ. સ્વામી જગતપાવનદાસજીએ પણ જૂના સંસ્મરણોને યાદ કર્યા અને પોતાની વાણીનો લ્હાવો આપ્યો. સાંજે ૮:૦૦ થી ૧૧:૦૦ વાગ્યા સુધી પ્રસિદ્ધ હાસ્યકલાકાર અને સંપ્રદાયની રૂઢિ રીત રિવાજથી વાકેફ અને દેશપ્રેમી એવા લોકલાડીલા હાસ્યકલાકાર સાંઈરામ દવેના હાસ્ય દરબારનું આયોજન થયું હતું.

દ્વિતીય દિવસના પ્રથમ સત્રમાં પુ. સ્વામી દેવવિહારીદાસજી દ્વારા કથાનો દોર આગળ ધપાવ્યો અને આગળના પ્રસંગોનું સ્વ-શૈલીમાં રસપાન કરાયું. ત્યારબાદ કોઠારી પાર્ષદ ખીમજી ભગત દ્વારા “માઈન્ડ મેનેજમેન્ટ” વિષય પર લખાણ-ચિત્રણ યુક્ત પ્રેરણને રજૂ કરવામાં આવ્યું. જેમાં શ્રોતા સાથે પરસ્પર વાતચીત અને ચોટદાર ઉદાહરણો દ્વારા ગહન વિષયને પણ સરળતાથી સમજાયો. ત્યારબાદ સંસ્થામાં રહી ધો. ૧૦ CBSE માં અભ્યાસી વિદ્યાર્થી પાર્થ આહિર દ્વારા રાષ્ટ્રભક્તિ વિષય પર અભિવ્યક્તિ થઈ. અને ભૂજ મંદિરની કાર્યશૈલી ગુરુલુંનો વિષેની માહિતી દિનેશ લાંબરિયા દ્વારા આપવામાં આવી.

જાહેર આમંત્રણ

આપણા સંપ્રદાયમાં ઉત્સવોનું ખાસ મહિન્ય છે. શ્રીજી મહારાજના સૌ લાડીલા હરિભક્તોને સાનંદ જણાવાનું કે

ભૂજ મંદિર : શ્રી નરનારાયણેદ્વ પાટોલ્સવ

તા. ૧૬-૪-૧૮ થી તા. ૨૦-૪-૧૮ સુધી રહેશે.

આ પ્રસંગો મહંત સ્વામી તથા આચાર્ય મહારાજશ્રી ઉપસ્થિત રહી શોભામાં વૃદ્ધિ કરશે.

દેશ-વિદેશમાં વસ્તા હરિભક્તોને સપરિવાર પદ્ધારવા હાર્દિક નિમંત્રણ પાઠવીએ છીએ.

દ્વિતીય સત્રમાં શા. સ્વામી સુખનંદનદાસજી દ્વારા શ્રીહરિસ્મૃતિ કથાને આગળ શ્રવણ કરાયું અને શ્રી ધનશ્યામ મહારાજની અવનવી વાતો કરી. કથા બાદ ભુજ મંદિરના પ્રખર વક્તા શા. સ્વામી કૃષ્ણસ્વરૂપદાસજીએ પોતાના ઉદ્ઘોધનમાં વડીલ સંતો દ્વારા સંસ્થાની સ્થાપનાથી લઈ વિવિધ પ્રવૃત્તિની વાતો કરી અને સંસ્થાના સંચાલક પુ. સ્વામી લક્ષ્મીવલ્લભદાસજીની કામગીરીનો ખાસ ઉલ્લેખ કરી સ્વામીને બિરદાવ્યા અને વિદ્યાર્થીઓને પણ ઉજળો સત્સંગ સતત ટકાવી રાખવા ભલામણ કરી. ત્યારબાદ સંસ્થાના સતત રૂપ વર્ષથી જોડાયેલા અને હાલના મુખ્ય વર્તમાન સંચાલક એવા પુ. સ્વામી લક્ષ્મીવલ્લભદાસજી ઉદ્ઘોધન કરી સર્વે વિદ્યાર્થી, ભુતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓ અને ટ્રસ્ટીઓનો સહકાર માટે આભાર માન્યો અને વિશેષમાં પૂર્વ સંચાલકો શા. સ્વામી નારાયણમુનિદાસજી તેમજ સ્વામી કૃષ્ણપ્રિયદાસજીનો પણ આભાર માન્યો. સ્વામીનું ટૂંકું પ્રવચન હતું છતાંય સર્વસભા અને વિશેષ સર્વે વિદ્યાર્થીઓ અંતરથી ગાંગાહિત થઈ ગયા. દ્વિતીય દિવસના અંતિમ સત્રમાં શા. સ્વામી ધનશ્યામનંદનદાસજી દ્વારા “આત્મ કલ્યાણની શરૂઆત ક્યાંથી કરશો” એ વિષય પર અત્યંત અસરકારક રીતે અને ચિત્રાણયુક્ત પ્રેઝન્ટેશન થયું. પછી રવજી રતના ખેતાણી દ્વારા અને વાલજીભાઈ ભાસીયા દ્વારા ભુતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓના પ્રવચન થયા.

રાત્રિના સંગીતકાર સ્વામી ભજનપ્રકાશદાસજી અને તેમની ટીમ દ્વારા રાસોત્સવનું આયોજન થયું હતું. જેમાં સ્વામીના મોહક સૂરીલા સ્વરે સર્વે હરિભક્તોને

મોહી લીધા. નાના મોટા સંતો સર્વે રાસભક્તિમાં તહ્વીન થયા અને સમગ્ર વાતાવરણ સ્વામિનારાયણ સ્વામિનારાયણના જ્ય જ્યકારથી ગુંજી ઉઠ્યું. એક પવિત્ર ધૂનનું ધર્મસિંહ પૂર્વનું ઉદ્ઘોષ એટલે શ્રી સ્વામિનારાયણ દ્વિશતાજી સ્મૃતિમંદિરનો રાસોત્સવ.

અંતિમ એટલે કે કથાના તૃતીય દિવસે શ્રી ઠાકોરજીની આરતીબાદ વક્તા પુ. સ્વામી શ્રીરંગદાસજી દ્વારા શ્રીહરિસ્મૃતિ ગ્રંથનું ધર્મસર્ષી અને હાલના સમયમાં ઉપયોગી એવી વાતોને આવરી લેતા દણાંત સાથે કથાની પૂર્ણતા તરફ વધ્યા.

ત્યારબાદ વર્તમાન વિદ્યાર્થી એવા મનીષ વાધમશી અને ભૌમિક મોરડીયાએ ટૂંકું અને પોતાને સંસ્થાના અનુભવ વિશે વાતો કરી. ત્યારબાદ ભાવિ ડેક્ટર અને વર્તમાન વિદ્યાર્થી તરીકે સંસ્થામાં રહેતા વિદ્યાર્થી નિરવ પંડ્યા અને સંસ્થાના સંતો અને વિદ્યાર્થીઓનો યોગ, મેડીકલ કોલેજ અને અધ્યાત્મ સંસ્થા સાથેના તાલમેલ અને ઉત્સવના કમશા: આયોજનો ગોઠવણી વિશે વાત કરી.

ત્યારબાદ શ્રીઠાકોરજીનો મહાઅભિષેક પૂજ્ય મહંત સ્વામી, કોઠારી પાર્શ્વ જાદવજી ભગત, સ.ગુ. સ્વામી પ્રેમપ્રકાશદાસજી આદિ વડીલ સંતો, સંચાલક સંતો, ટ્રસ્ટીશ્રી તેમજ વિદ્યાર્થી સર્વે દ્વારા શ્રીહરિકૃષ્ણ મહારાજનો અભિષેક પૂર્ણ થયો. ત્યારબાદ મહંત સ્વામીના વરદ્ધહસ્તે સ્મૃતિમંદિરમાં બિરાજમાન શ્રી સહજનંદસ્વામી, શ્રી નરનારાયણદેવ, શ્રી રાધાકૃષ્ણદેવ આદિ સર્વે દેવોની સામે અન્નકૂટની આરતી થઈ.

જાહેર આમંત્રણ

આપણા સંપ્રદાયમાં ઉત્સવોનું ખાસ મહત્વ છે. શ્રીજી મહારાજના સૌ લાડીલા હરિભક્તોને સાનંદ જણાવાનું કે

આધોઈ મંદિર : મૂર્તિપાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ

તા. ૨૩-૪-૧૮ થી તા. ૨૭-૫-૧૮ સુધી રહેશે.

આ પ્રસંગે મહંત સ્વામી તથા આચાર્ય મહારાજશ્રી ઉપસ્થિત રહી શોભામાં વૃધ્ધિ કરશે.

કોઈ હરિભક્તને પૂ. સ્વામીની પૂણ્યસ્મૃતિમાં કથામાં આર્થિક સેવા કરવી હોય તો કોઠારમાં સેવા નોંધાવી શકો છો.

શ્રી સ્વામી નારાયણ મુનિદાસજી દ્વારા પ્રદાન કરેલું એક વિષય પત્ર

અંતમાં શા. સ્વામી અક્ષરમુનિદાસજી દ્વારા “Let's change the world” વિષય પત્ર અસરકારક અને આગવી વિચારશૈલી વાળું ફેમભોડેલ સાથેનું પ્રેરણને રજૂ કર્યું. અંતિમ દિવસના અંતિમ સત્રમાં છેલ્લે ભુજ મંદિરના મહંત સ.ગુ. પુરાણી સ્વામી ધર્મનંદનદાસજી દ્વારા આશીર્વયન અપાયા. અને સંસ્થા છોડવા બાદ પણ સર્વે જગ્યાએ સંસ્થામાંથી મેળવેલા ગુણ જીવનપર્યંત ટકાવી રાખવાની ભલામણ કરી અને પોતાનો રજ્ઞપો વ્યક્ત કર્યો. ત્યારબાદ ભીમજીભાઈ જોધાણી પ્રથમ બેંચના વિદ્યાર્થીએ આભારવિષિ કરી. અને ત્યારબાદ પૂર્વ સંચાલક અને હાલ રાપર મંદિરના નિર્માણ કરતાં એવા પુરાણી સ્વામી કૃષ્ણપ્રિયદાસજી દ્વારા હદ્યસ્પર્શી અને અતિ આનંદ થાય તેવું પ્રવચન અપાયું. સર્વે સંતો, કોઠારીશ્રીઓ, વક્તાશ્રીઓ સાંઘ્યોગી બહેનો, કર્મયોગી બહેનો અને સેવામાં જોડાયેલા સર્વેનો આભારમાની ‘જ્યય સ્વામિનારાયણ’ના જ્યયઘોષથી સમગ્ર સભામંડપ ગુંજું ઉઠ્યો. ઉત્સવમાં સંગીતજ્ઞ સંતો સ્વામી અક્ષરમુક્તદાસજી, સ્વામી હદ્યપ્રકાશદાસજીનું ખૂબ યોગદાન રહ્યું હતું.

સમગ્ર સભા અને સમારોહનો સફળતાથી અને હળવી શૈલીમાં સંચાલન કરનારા માંડવી સંસ્કારધામના સંચાલક શા. સ્વામી અક્ષરપ્રકાશદાસજીનું ખૂબ યોગદાન રહ્યું. ઉત્સવમાં ગ્રાણીય દિવસ કોઠારી સ્વામી દેવપ્રકાશદાસજી, શા. સ્વામી નારાયણમુનિદાસજી, સ્વામી ધર્મસ્વરૂપદાસજી, સ્વામી દિવ્યસ્વરૂપદાસજી આદિ સર્વે સંતોએ ખૂબ જ યોગદાન આપ્યું.

જાહેર આમંત્રણ

આપણા સંપ્રદાયમાં ઉત્સવોનું ખાસ મહત્વ છે. શ્રીજી મહારાજના સૌ લાડીલા હરિભક્તોને સાનંદ જણાવાનું કે

ભુજ મંદિર - અ.નિ. સ.ગુ. સ્વામી ભક્તિવલ્લભદાસજીના સ્મરણાર્થે પંચાંક પારાયણ

તા. ૧૫-૫-૧૮ થી તા. ૧૮-૫-૧૮ સુધી રહેશે.

આ પ્રસંગે મહંત સ્વામી તથા આચાર્ય મહારાજશ્રી ઉપસ્થિત રહી શોભામાં વૃધ્ધિ કરશે.

**કોઈ હરિભક્તને પૂર્ણ સ્વામીની પૂણ્યસ્મૃતિમાં કથામાં આર્થિક
સેવા કરવી હોય તો કોઠારમાં સેવા નોંધાવી શકો છો.**

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મ સંદેશ • ફેબ્રુઆરી-૨૦૧૮ | ૧૬

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર

કૃતનો સુંદર સ્વર નિયોજન સાથે પ્રસ્તુત કરીને સૌને ડેલાવ્યા હતા. પ્રેરક અને રોચક પ્રસંગોને સંગીતના સથવારે વધારે અસરકારક બનાવી અલોકિક વાતાવરણનું નિર્માણ કરવામાં સફળ રહ્યા હતા.

મહોત્સવના મંગલ પ્રારંભ રૂપ તા. ૨૮મીના સવારે પીયાવા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરેથી પોથીયાત્રાનો પ્રારંભ થયો હતો. આનંદ અને હર્ષાલ્લાસ સાથે સત્રશાખો(પોથી) શિર પર ધારણ કરી યજમાન પરિવારની બહેનો અને સત્સંગી ગૃહસ્થ બહેનો સુંદર વખો પરિધાન કરી સંપ્રદાયની પરંપરાનું ગૌરવ વધારી રહી હતી. હજારો હરિભક્તો અને બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતો સાથે પોથીયાત્રા વાજતે-ગાજતે કન્યા વિદ્યામંદિરે પહોંચી હતી. શ્રી સ્વામિનારાયણ કન્યા વિદ્યામંદિર, ભુજની વિદ્યાર્થીઓની બેન્ડ પાર્ટિએ ખૂબ આકર્ષણ જમાવ્યું હતું.

દીપપ્રાગટ્ય સાથે કથા પ્રારંભ થયો હતો. પ્રાતઃસ્મરણીય મહંત સ.ગુ. પુરાણી સ્વામી ધર્મનંદનદાસજી સાથે વડીલ સંતો, યજમાનો અને દાતાશ્રીઓ દીપપ્રાગટ્યમાં જોડાયા હતા. મહોત્સવમાં ઉપસ્થિત યજમાનો, દાતાઓ, મહેમાનો આદિને મહંત

સ્વામીના વરદ્ધહસ્તે બિલ્લા (બેઈજ) પહેરાવીને સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા.

સૌને મીઠો આવકાર આપી પ્રાસંગિક પ્રવચન કરતા કોઠારી પાર્ષ્ફ જાદવજી ભગતે પ્રસંગોચિત વાત કરતાં જણાવ્યું કે લુજ મંદિરે દીકરીઓના અભ્યાસની ચિંતા સેવી આવા વિશાળ અને તમામ સુવિધાઓથી સજજ વિદ્યા મંદિરનું નિર્માણ કરી દીકરીઓના શિક્ષણની સગવડ કરી આપી છે. હવે તેના વિકાસની, પ્રગતિની અને નિભાવની જવાબદારી નિભાવવાની છે. તેના માટે સેવા દ્વારા સહકાર આપવા તિથિઓ નોંધાવી પોતાનું યોગદાન આપવા ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું. દાતાઓ, યજમાનો, સંતો અને હરિસેવકોની સેવા અને શ્રમને બિરદાવી રૂડા આશીર્વાદ પાઠબ્યા હતા.

પ્રથમ દિવસે બે પ્રતિમાઓનો અનાવરણ વિધિ કરવામાં આવ્યો હતો. શ્રી સ્વામિનારાયણ કન્યા છાત્રાલય મધ્યે સુંદર અને મનોહર શ્રી સહજાનંદ સ્વામીની પ્રતિમાનું અને શ્રી સ્વામિનારાયણ કન્યા વિદ્યામંદિર મધ્યે વિદ્યાની દેવી શ્રી સરસ્વતી માતાની ભવ્ય અને દિવ્ય મૂર્તિનું અનાવરણ કરાવ્યું હતું. બંને મૂર્તિઓના અનાવરણમાં પ.પૂ. મહંત સ્વામી સાથે સ.ગુ.

આમંકા

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામ્ ॥

શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનની આજા મુજબ ઉપસનાની દટ્ટતા માટે ઢેક ઢેકાણે નવા મંદિરોના નિર્માણ કરવાની સેવા ભુજ મંદિર દ્વારા કરવામાં આવી રહી છે. આવા જ એક અંજાર તાલુકાના નિંગાળ ગામે મંદિરનું નવનિર્માણ થઈ રહ્યું છે.

નિંગાળ મધ્યે નવનિર્મિત શ્રી સ્વામિનારાયણ નૂતન મંદિરમાં મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા ત્રિદિનાત્મક પારાયણ શાનયજ્ઞ મહોત્સવ નીચે મુજબના દિવસોમાં કરવામાં આવશે.

પ્રારંભ : ફાગણ વદ ૪ તા. ૪-૩-૨૦૧૮ સોમવાર

પૂર્ણાહૂતિ : ફાગણ વદ ૬ તા. ૭-૩-૨૦૧૮ બુધવાર

મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા : ફાગણ વદ ૬ તા. ૭-૩-૨૦૧૮ના રોજ

આ પ્રસંગો મહંત સ્વામી તથા વડીલ સંતો તેમજ દાતાશ્રીઓ ઉપસ્થિત રહી શોભામાં અભિવૃદ્ધિ કરશે.

તા. ૪-૩-૨૦૧૮ ફાગણ વદ ૩ રવિવારના સાંજે ૪:૩૦ કલાકે પોથીયાત્રાનું આયોજન કરેલ છે.

આ પ્રસંગો સર્વે સત્સંગી હરિભક્તોને સપરિવાર પદ્ધારી ઉત્સવનો આનંદ માણવા આમંગણ પાઠવવામાં આવે છે.

- પુરાણી સ્વામી શાંતિપ્રિયદાસજી

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મ સંદેશ • ફેબ્રુઆરી-૨૦૧૮ ૧૭

સ્વામી પ્રેમપ્રકાશદાસજી, સ.ગુ. કોઠારી પાર્ષ્વ જાદવજી
ભગત ઉપરાંત યજમાનો દાતાઓ આદિ જોડાયા હતા.

પંચાક્ષ પારાયણ દરમ્યાન વિદ્વાન
વક્તાશ્રીઓએ કથામાં આવતા પ્રસંગોને સહિતાંત તાદેશ
રીતે વર્ણવિને શ્રોતાગણના હૃદયમાં ભક્તિરસની ધારા
વહાવી હતી. શ્રી ઘનશ્યામ જન્મોત્સવ સમયે તો એક
અનેરો અલૌકિક માહોલ નિર્માણ થયો હતો. શ્રી કોડાય
ગુરુકુળના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા નૃત્ય સાથે પ્રસ્તુત થયેલ શ્રી
ઘનશ્યામ પ્રાગટ્ય પ્રસંગે સૌના મન મોહી લીધા હતા.
'ધર્મ ધેર આનંદ ભયો....' ના જ્યઘોષ સાથે અલૌકિક
આનંદની અભિવ્યક્તિ સાથે હરિભક્તો, સંતોએ પ્રસંગને
મનભરીને માણ્યો હતો.

ભુજ મંદિર દ્વારા આયોજિત કચ્છના મહોત્સવનું
સૌને વિશેષ આકર્ષણ રહેલું છે. અમદાવાદ, મુણી,
જેતલપર, વડતાલ, ગઢળા, જૂનાગઢ, પોલેરા આદિ
ધારેધારી પાવનકારી પવિત્ર સંતો પધાર્યા હતા અને
આશીર્વાદસહ દર્શનનો લાભ આપ્યો હતો.

સ્થાપનાથી લઈ વિદ્યાલયો, ગુરુકુળો, કોલેજો, કન્યા કેળવણીની સંસ્થાઓ સુધીના સવિસ્તર ઈતિહાસ પ્રસ્તુત કરી, શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓમાં આ કન્યા વિદ્યામંદિરના રૂપમાં એક સોનેરી પૂજ ઉમેરાયું છે તેવું જગ્યાવેલ. સંતો, યજમાનો, દાતાઓને બિરદાવી રૂડા આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા.

શિક્ષણ પ્રત્યે વિશેષ લગાવ ધરાવતા સ.ગુ. સ્વામી દેવકૃષ્ણદાસજીએ દીકરીઓના શિક્ષણ માટે સુવિધાસભર વિદ્યાધામની ગ્રામિને શ્રીહરિની કૃપા ગણાવી હતી અને વિદ્યામંદિરના વિકાસ માટે તત્પર રહેવા સૌને અપીલ કરી હતી. હરિભક્તોની સેવાઓને અને ખંતપૂર્વક પરિશ્રમ કરી દીકરીઓના શિક્ષણ માટે મહેનત કર્ણારાઓને બિરદાચ્છા હતા.

સ.ગુ. સ્વામી શ્રીહરિદાસજીના અંતરનો આનંદ તેમના મનનીય અને હૃદયસ્પર્શી પ્રવચનમાં સ્પષ્ટ જણાઈ આવતો હતો. વચનામૃતની વાતો અને દસ્તાતો રજૂ કરીને ભુજ મંદિર દ્વારા શિક્ષણ પ્રત્યેની જગૃતિ અને શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓને બિરદાવીને દીકરીઓના સંસ્કાર અને સત્તંગ માટે અતિ મહત્વનું યોગદાન આ વિધાંમંદિર દ્વારા પ્રાપ્ત થશે એવું જણાવી યજમાનો અને દાતાઓને બિરદાવ્યા હતા. સ.ગ. સ્વામી બાલકખાદાસજીએ

જાહેર આમંત્રણ

કચ્છશ્રી નરનારાયણદેવ યુવક-યુવતી મંડળ

U

੧੫ਮੀ ਸਤਸਾਂਗ ਸ਼ਿਵਿਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਤੀਰਥਧਾਮ ਹਰਿਦਾਰਮਾਂ

દૃવર્ષે યોજતી લાભપાંચમ શિબિર આગામી વર્ષે યવક મંડળની સ્થાપનાને ૧૫ વર્ષ

પર્ણ થતાં પવિત્ર ગંગાના કિનારે હક્કિદ્વારમાં યોજાશે. તા. ૩૭/૬/૨૦૧૮ થી.

૧/૧૦/૩૦૧૮ સંધી પાંચ દિવસના ભવ્ય આયોજનમાં ભજ ભંડિસના વડીલ અને

યુવાન સંતો તથા સાં.બો. બહેનોની હાજરીમાં હજારો યુવાનો યુવતીઓ બોડાશે. આપ સૌદેશ-વિદેશથી પણ બોડાઈ શક્યશો. શિબિરમાં ભાગ લેનારે કોર્મી ભરવો ફરજીયાત છે.

- યુવક મંડળ કાર્યાલય, ભજ

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મ સંદેશ • ફેબ્રુઆરી-૨૦૧૮

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મ સંદેશ

વિદેશને પોતાની કર્મભૂમિ બનાવનારા હરિભક્તો આપણા અભિન્ન અંગ છે તેવા ભાવ સાથે જણાવ્યું કે તેઓ મહેનતપૂર્વક વિદેશમાં કમાય છે અને પોતાની કુમારીનો સદ્ગુપ્ત્યોગ દેશમાં સત્સંગના અને સંપ્રદાયના સદ્ગુર્યોમાં કરી સંતોનો રાજુપો અને સત્સંગીઓનો પ્રેમ પામે છે. આવા દાતાઓ સંતોની પ્રેરણાથી શ્રીજ મહારાજની પ્રસન્નતાર્થે વિદ્યાદાનમાં પણ પોતાનું અનન્ય યોગદાન આપી રહ્યા છે. દાતાઓને બિરદાવી રૂડા આશીર્વાદ આપ્યા હતા. સ.ગુ. સ્વામી ભગવદ્ગુરુનદાસજીએ જણાવ્યું કે આવા ભવ્ય અને વિશાળ સંકુલના નિર્મણ માટે યોગ્ય સ્થળે ખૂબ મોટા પ્રમાણમાં ભૂમિની આવશ્યકતા રહે છે અને આટલી મોટી જમીન મેળવવાનું કામ સરળ નથી અને એમાંય આટલી મોટી જમીનનું દાન કરવા તો વિરલા જ તૈયાર થાય. તમામ મ્રકારની જોગવાઈ હોય પણ જમીન ન હોય તો સંકલ્પો ફળીભૂત નથી થતા. દીકરીઓ માટે વિદ્યાસંકુલનું નિર્મણ કરવાનું સપનું જમીનદાતાઓના કારણે જ સાકાર થયું છે. સંતોની પ્રેરણા અને શ્રીજ મહારાજ પ્રત્યેની નિષ્ઠા, શ્રદ્ધા અને સમર્પણભાવ ધરાવતા સંત વચ્ચને અનુસરતા ભૂમિદાતાઓને બિરદાવ્યા હતા.

આપણા સમૈયામાં જ્યારે જ્યારે આચાર્ય મહારાજશ્રી પદ્ધારે ત્યારે ત્યારે મહોત્સવમાં મહાલતા હરિભક્તોમાં અહોભાવ સાથે હર્ષ હિલોળે ચેડે છે. પ.પુ.ધ.ধ. ૧૦૦૮ આચાર્યશ્રી કૌશલેન્ડ્રમસાદજ મહારાજના પાવનકારી પગલા થતાં જ ઉત્સવના આનંદમાં અનેક ઘણી વૃદ્ધિ થઈ ગઈ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના આદર-સત્કાર-સન્માનના પ્રતીક સમી શ્રીડાકોરજની અને આચાર્ય મહારાજશ્રીની ભુજ-માંડવી રોડથી શરૂ થયેલી શોભાયાત્રામાં હજારો હરિભક્તો, સંતો, મહાનુભાવો, છાત્રો અનેરા ઉત્સાહ સાથે ઉમેગબેર જોડાઈ ગયા હતા. દસે દિશાઓ શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનના જ્યથોષથી ગાજ ઊઠી હતી. આ ભવ્ય શોભાયાત્રામાં પરંપરાગત રીતે માંડવી પ્રદેશની કર્ણ શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળની ભજન મંડળીઓ પોતાની આગવી પદ્ધતિથી ઈશ્વરના ગુણગાન ગતા

કીર્તનો-નૃત્યો રજૂ કરી ઢોકોરજની અને આચાર્ય મહારાજ તથા સંતોની પ્રસન્નતા પ્રામ કરી રહી હતી. શ્રી સ્વામિનારાયણ કન્યા વિદ્યાલય, ભુજની વિદ્યાર્થીઓની બેન્ડ પાર્ટીએ વિશેષ આકર્ષણ જમાવ્યું હતું. ગણવેશમાં સજજ છાત્રાઓ તાલ અને લયબધ રીતે સંગીતની સૂરાવલિઓ રેલાવી પોતાની સંગીતકલાની નિપુણતા દર્શાવી રહી હતી. પણ્શ્ચમી સંસ્કૃતિના રંગે રંગાતા આજના યુગમાં આપણા સંપ્રદાયના યુવાવગને ભક્તિના રંગે રંગાયેલા જોઈ અનહદ આનંદ થતો હતો. યુવક-યુવતીઓ પૂર્ણ શ્રદ્ધા અને ભક્તિભાવથી શોભાયાત્રામાં જોડાઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનના જ્યથોષથી વાતાવરણમાં છવાઈ ગયા હતા. સંપ્રદાયના સંસ્કારો અને ભારતીય પરંપરાના દર્શન આ શોભાયાત્રામાં થતા હતા. ઢોકોરજનાં, આચાર્ય મહારાજશ્રીનાં, મહંત સ્વામીનાં અને વડીલ સંતોનાં દર્શન કરી શોભાયાત્રીઓ ધન્ય થતા હતા. વાજ્તે-ગાજ્તે ભવ્ય શોભાયાત્રા કન્યા વિદ્યામંદિરે પહોંચી હતી.

આચાર્ય મહારાજશ્રીના આગમન, સંતોના સાંનિધ્ય અને વિદ્યામંદિરનાં ઉદ્ઘાટન મહોત્સવની ખુશાલીના પ્રતીક સ્વરૂપે શ્રી સ્વામિનારાયણ કન્યા વિદ્યામંદિર, માંડવીની વિદ્યાર્થીનિઓએ સંસ્કારોનું નિરૂપણ કરતો સુંદર મનોરંજક સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ બપોરે રજૂ કરી સૌની પ્રશંસનીય દાદ મેળવી હતી.

તા. ૨-૧-૨૦૧૮નો દિવસ સૌ માટે અતિ આનંદદાયક હતો. એ દિવસે ગુજરાત રાજ્યના માનનીય મુખ્યમંત્રી આદરણીય શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી પધારવાના હતા અને વિદ્યાસંકુલની વિધિવત્તુ ભેટ મળવાની હતી.

માનનીય મુખ્યમંત્રીના આગમન સાથે જ વાતાવરણમાં એક નવી ચેતનાનો સંચાર જોવા મળ્યો. મહંત સ્વામી દ્વારા મુખ્યમંત્રીશ્રીનું ઉમળકાભેર સ્વાગત-સન્માન કરવામાં આવ્યું. ઉપરાંત મહોત્સવમાં પધારેલ ધારાસભ્યો, પધાવિકારીઓ, કલેક્ટરશ્રી, સરકારી અમલદારો આદિનું યથોચિત સ્વાગત સન્માન કરવામાં આવેલ. સ્મૃતિ પ્રતીક તથા સન્માનપત્ર અર્પણ કરી મુખ્યમંત્રીનું વિશેષ સન્માન કરાયું હતું. પ્રાતઃસ્મરણીય

મહંત સ્વામી અને અતિ આદરણીય મુખ્યમંત્રીશ્રી દ્વારા
શ્રી સ્વામિનારાયણ કન્યા વિદ્યામંદિર સંકુલનું
ઉત્સાહવર્ધક વાતાવરણમાં હજારો હરિભક્તો, સંતો,
શિક્ષણપ્રેમી મહાનુભાવો, ધારાસભ્યો, યજમાનો,
દાતાઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓની ઉપસ્થિતિમાં વિધિવતુ
રીતે લોકાર્પણ કરવામાં આવ્યું. કન્યા વિદ્યામંદિરની
મુલાકાત લેતાં છાત્રાઓ માટે કરવામાં આવેલ સુવિધાઓ
અને અધ્યતન શૈક્ષણિક સાધનો અને સગવડોથી
મુખ્યમંત્રીશ્રી અત્યંત પ્રભાવિત થયા હતા.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ પોતાના પ્રતિભાવો વ્યક્ત
કરતાં જગ્યાવેલું કે ભુજનું શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર
વર્ષોથી સામાજિક કાર્યોમાં અને આપત્તિજનક
પરિસ્થિતિઓમાં પણ સદાય સરકારની સાથે જ રહે છે.
આજે જ્યારે નારી સશક્તિતરણા, બેટી બચાઓ, બેટી
પઢાઓ જેવા ઉત્કર્ષયુક્ત પ્રકલ્પો સરકારે હાથ ધર્યા છે
ત્યારે સરકારે કરવાનું કાર્ય આ વિઘામંદિરનાં નિર્માણ
સાથે ભુજ મંદિરે કર્યું છે અને સરકારના સંકલ્પો પૂર્ણ
કરવામાં સહભાગી થયું છે.

આ મહોત્સવમાં વિદ્યામંદિરના અભિજ્ઞ અંગ
એવા શ્રી સ્વામિનારાયણ કન્યા છાત્રાલય, શ્રીહરિ
પ્રાર્થના મંદિર, શ્રી નરનારાયણટેવ ભોજનાલય, શ્રી
સ્વામિનારાયણ કન્યા વિદ્યામંદિર, અધ્યતન સુવિધાથી
સજ્જ કોમ્પ્યુટર લેબ, વિશાળ લાયબ્રેરી, મુખ્ય કાર્યાલય
આદિનાં ઉદ્ઘાટનો જે તે વિભાગના દાતાઓને સાથે
રાખીને પ્રાતઃસ્મરણીય પ.પુ. મહંત સ્વામીના વરદ્ધ હસ્તે
કરાયા હતા. મહોત્સવ દરમ્યાન દાતાઓ, યજમાનો,
હરિસેવકો, સંતો સૌનાં યથોચિત સન્માન છારતોરા અને
સ્મૃતિપતીકો અર્પણ કરી પ.પુ. મહંત સ્વામી અને વડીલ
સંતો દ્વારા કરવામાં આવ્યા હતા.

સદૈવ વંદનીય મહંત સ્વામીએ આશીર્વયન
ઉદ્ભોધનમાં દીકરીઓને ભણાવવાની વાત કરતાં કન્યા
કેળવડીની આવશ્યકતા, અનિવાર્યતા અને મહત્વની
વિગત આપી હતી. વિદ્યા સંકુલના સંકલને સાકાર
કરનાર દાતાઓ-યજમાનોને પહેરામણી સાથે રૂડા
આશીર્વદ પાઈવા હતા. સંતોની મહેનત અને તેમાંય

બાંધકામ સમિતિના સંતોનો વિશેષ ઉલ્લેખ કરી તેમને
પણ સન્માનિત કરી આશીર્વાદ પાડવ્યા હતા. સાં.યો.
બહેનોને ભારપૂર્વક જણાવતાં કહું કે આ વિદ્યામંદિર દ્વારા
દીકરીઓમાં સાંપ્રદાયિક સંસ્કારોનું બીજારોપણ થશે અને
તેની માવજત કરી સંસ્કારો પૂર્ણ રીતે પાંગરે તેની
જવાબદારી ગંભીરતાપૂર્વક સાં.યો. બહેનોએ
નિભાવવાની છે. આવા ઉત્સવો દ્વારા પરસ્પર એકતાના
ભાવ જાગે છે તે ભાવને જાળવી રાખી સદાય શ્રીજિ
મહારાજમાં શ્રદ્ધા રાખી સત્કાર્યો કરતા રહી ભક્તિમાં
દઢતા લાવવાની ભલામણ કરી હતી. પ.પૂ. મહંત
સ્વામીએ બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતોની કર્તવ્યનિષ્ઠાને પ્રસંગતાપૂર્વક
બિરદાવતાં જણાવ્યું કે જવાબદારીઓ ખંતપૂર્વક નિભાવી
નિયત સમય મર્યાદા કરતાં પણ જરૂરથી અને ચોકસાઈ
પૂર્વકનું સચોટ કાર્ય પાર પાડવું એ નાની વાત નથી. માત્રા
આઠ માસ જેટલા ટૂકડા સમયગાળામાં આવા ભવ્ય અને
વિશાળ પ્રોજેક્ટને સંપૂર્ણપણે કોઈ પણ જાતની ચૂક વગાર
આપણી બાંધકામ સમિતિના સંતોએ પાર પાડી પોતાના
સમર્પણભાવને ઉજાગર કરેલ છે. બાંધકામ તથા
મહોત્સવની મુખ્ય સમિતિના કર્તવ્યપરાયણ સંતો કોઠારી
સ્વામી દેવમકાશદાસજી, સ.ગુ. સ્વામી ભગવદ્ગુરુજીવન
દાસજી, કોઠારી શા. સ્વામી નારાયણમુનિ દાસજી,
પુરાણી સ્વામી દિવ્યસ્વરૂપદાસજી તથા પુરાણી સ્વામી
પુરુષોત્તમસ્વરૂપદાસજીનું વિશેષ સન્માન કરવામાં આવ્યું
હતું. પ.પૂ. ધ.ধ.ধ. ૧૦૦૮ આચાર્ય શ્રી
કૌશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજે અત્યંત પ્રસંગતાપૂર્વક
આશીર્વાદ આપતાં દાતાઓ-યજમાનોને બિરદાવીને
જણાવ્યું કે આવા હરિભક્તો સત્કાર્યો દ્વારા સન્માન
પ્રાપ્તિના સાચા હક્કદાર બને છે. ગૃહસ્થજીવનમાં
દીકરીઓ અને તેમાંથી શિક્ષિત દીકરીઓનું મહત્વ
સમજાવતાં તેમજ સંસ્કાર અને શિક્ષણની અનિવાર્યતા પર
ભાર આપી ભુજ મંદિર દ્વારા કન્યા શિક્ષણને લગતી
પ્રવૃત્તિઓની નોંધ લઈને બિરદાવી હતી. જ્યારે ભુજ
મંદિર દ્વારા કન્યા કેળવણીનું ભગીરથ કાર્ય થઈ રહ્યું છે
તેમજ દીકરીઓ માટે સંપૂર્ણ સવલતો અને અધ્યતન
સાધનો સાથેના કન્યા વિદ્યામંદિરો બની રહ્યા છે ત્યારે સૌ

દુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગા

સત્તંગી હરિભક્તો પોતાની કન્યાઓને શિક્ષિત અને સંસ્કારી બનાવવા માટે આવા વિદ્યાલયોનો લાભ લે તેમજ તેના વિકાસ માટે સંપૂર્ણ સહયોગ આપે તેવું જણાવેલ.

મહોત્સવ દરમ્યાન સુંદર રાત્રી કાર્યક્રમોએ અનેણ આકર્ષણ જમાવ્યું હતું. તા. ૨૮મીના સાંજે રાસોત્સવ તથા રાત્રે સ્વામી શ્રીજીનંદનદાસજી આદિએ ભજન સંધ્યા રજૂ કરી ભજન-કીર્તનોની રમજટ બોલાવી હતી. તા. ૩૦મી એ ઝુજના કન્યા વિદ્યામંદિરની દીકરીઓએ, તા. ૩૧મીએ માંડવીના કન્યા વિદ્યામંદિરની છાત્રાઓએ તેમજ તા. ૧ના રોજ માંડવીના સંસ્કારધામના વિદ્યાર્થીઓએ સુંદર સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો રજૂ કર્યા હતા.

મહોત્સવનું સુયોગ અને અસરકારક સંચાલન સભાસંચાલક શા. સ્વામી અક્ષરપ્રકાશદાસજી તથા સ્વામી ઉત્તમચરણદાસજીએ કર્યું હતું. ભોજન તથા રસોડાની વ્યવસ્થા પુ. સ્વામી પુરુષોત્તમસ્વરૂપદાસજી, પહેરામણીતથા સ્ટેજ વ્યવસ્થા સ્વામી દિવ્યસ્વરૂપદાસજી, સ્વામી પરમેશ્વરસ્વરૂપદાસજી, સ્વામી ધર્મચરણદાસજીએ સંભાળી હતી. યુવક મંડળ અને યુવતી મંડળે પીરસવાની તથા પાર્કિંગની વ્યવસ્થા સંતોના માર્ગદર્શન હેઠળ સંભાળી હતી. સૌ સંતો અને હરિભક્તોનો સંપૂર્ણ સહયોગ અને સાથસહકાર સાંપડ્યો હતો.

- સ્વામી દિવ્યસ્વરૂપદાસજી

પંચાળ પારાયણ : નાગલપર-માંડવી

ગામ નાગલપર (માંડવી) મધ્યે શ્રી ધનશયામ લીલામૃત પંચાળ પારાયણ જ્ઞાનયજ્ઞ ધામધૂમથી ઉજવાયો. જેના યજમાન અ.નિ દાદા કેશરાભાઈ વાલજ વેકરીયા, દાદીમા અ.નિ ધનબાઈ તથા માતુશ્રી અ.નિ. વાલબાઈની પુષ્પસ્મૃતિમાં તથા સંતો-ભક્તોની પ્રસાન્નતાથે સુપુત્રો પ્રેમજીભાઈ કેશરા, પુત્ર કુંવરજીભાઈ, ધ.પ. રામબાઈ તથા રામજીભાઈ, રવજીભાઈ, હરજીભાઈ, નારણભાઈ, જાદવજીભાઈ આદિ સમસ્ત પરિવાર રહ્યા હતા. વક્તા શા. સ્વામી શ્યામકૃષ્ણદાસજી અને શા. સ્વામી નારાયણપ્રિયદાસજી

રહ્યા હતા. સંગીતકાર સ્વામી નિર્ભયચરણદાસજી તથા સભાસંચાલક સ્વામી મહાપુરુષદાસજી તથા સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસજીએ સંભાળ્યું હતું. આ પ્રસંગે આચાર્ય મહારાજશ્રીએ પધારીને દર્શન-આશીર્વાદ આપ્યા હતા. માંડવી મંદિરેથી દરરોજ બંને ટાઈમ મહંત સ્વામી નિરત્રમુક્તદાસજી, સ.ગુ. સ્વામી સ્વયંપ્રકાશદાસજીએ હાજરી આપી હતી. ભુજ તથા અંજારથી પણ સંતોએ પધારીને આશીર્વાદ આપ્યા હતા. સમગ્ર મહોત્સવનું સંચાલન સ્વામી પુરુષોત્તમસ્વરૂપદાસજી, કોઠારી સ્વામી હરિમુકુંદદાસજીએ સંભાળ્યું હતું. સાં.યો. બહેનો પણ દરરોજ સભામાં પધારીને બહેનોને દર્શન આપતા હતા.

- કો. સ્વામી સંતજીવનદાસજી

મહામંત્ર ધૂન : રામપર, વેકરા

પ્રાતઃસ્મરણીય મહંત સ.ગુ. પુરાણી સ્વામી ધર્મનંદનદાસજીની પ્રેરણા અને આશીર્વાદથી શ્રીજી મહારાજને અતિ પ્રિય એવા પ્રસાદી ધામ રામપર-વેકરા મધ્યે મેરાઈવાડીમાં તા. ૬-૧-૨૦૧૮ શનિવારે અ.નિ. સ.ગુ. સ્વામી કેશવપ્રસાદદાસજીની પુષ્પસ્મૃતિમાં પવિત્ર ધનુમસિ નિમિત્તે પાવનકારી શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્રની ધૂનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસાદી સ્થળનું મહાત્મ્ય એવું છે કે અહીંના હરિભક્ત લક્ષ્મણભાઈએ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણને આ સ્થળે રોટલો જમાડેલ અને શ્રીજી મહારાજને પ્રસન્ન કર્યા હતા. રામપર, રામપર નવોવાસ, વેકરા, વાડાસર આદિ ગામના સત્તંગી હરિભક્તોએ ભક્તિભાવ સાથે ધૂનમાં જોડાઈ સત્તંગનો લાભ લીધો હતો. ભુજ મંદિરેથી વડીલ સંતો સ.ગુ. સ્વામી સનાતનદાસજી, મંડળધારી સંત સ.ગુ. સ્વામી દેવકૃષ્ણદાસજી, સહિત સંતોએ પધારી દર્શન અને આશીર્વાદનો લાભ આપેલ. સાં.યો. બહેનો પણ ધૂનમાં જોડાયાં હતાં.

ગંગાનદીના તટ પર સ્થિત શ્રીહરિ તપોવન શુલ્કુળના વિદ્યાર્થીઓએ ધૂનની રમજટ બોલાવી હતી. અને ધૂનના પ્રસાદનો લાભ લીધો હતો. સુખપર મધ્યે આવેલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંસ્કૃત પાઠશાળાના ભૂદેવ

શાકનો ભોજનપ્રસાદ લઈ હરિભક્તો તૂમ થયા હતા.
લોયાના શાકોત્સવને યાદ કરી સૌઅે ભક્તિમય
વાતાવરણનું નિર્મિષ કર્યું હતું.

- મોહન માવજી પટેલ, નાગપુર

શ્રીહરિ તપોવન ગુરુકુલ ગંગાજીના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા “આપણો પતંગ” વિશેષ પવૃત્તિ

તા. ૧૧-૦૧-૨૦૧૮, ગુરુવારના રોજ શ્રીહરિ
તપોવન ગુરુકુલ ગંગાજી, રામપર-વેકરા ખાતે સંસ્થા
સંચાલક શાસ્ત્રી સ્વામી દેવચરણદાસજીની પ્રેરણા અને
ગુરુકુલ દ્વારા સંચાલિત શ્રીહરિ વિદ્યામંદિરના પ્રધાનાચાર્ય
નયનભાઈ ચાવડાના આયોજન દ્વારા આગામી
મકરસંકાંતિ પર્વના સંદર્ભે સહ અભ્યાસિક પ્રવૃત્તિના
ભાગરૂપ “આપણો પતંગ” નામે પતંગ બનાવવાની
વિશેષ પ્રવૃત્તિ કરવામાં આવી હતી. આ પ્રવૃત્તિ અંતર્ગત
ધો.૬ થી ૮ અને ૧૧ના તમામ વિદ્યાર્થીઓને
સમસંઝ્યામાં કુલ - ૨૨ ટુકડીમાં વિભાજિત કરવામાં
આવ્યા હતા. વિવિધરંગી ચાર્ટ પેપર, સળી, ગુંદર અને
ગુંદર પદ્ધીથી દરેક ટુકડીને એક મોટું અને ચાર નાના પતંગ
બનાવવાના હતા. સંઘ ભાવનાથી કાર્ય કરતાં આ બાળ
કલાકારોએ અવનવા આકારોમાં જોત-જોતામાં કુલ - ૨૨
મોટાં અને ૮૮ નાનાં આકર્ષક પતંગો બનાવ્યા હતાં.

વિદ્યાર્થીઓની અદ્ભૂત પ્રવૃત્તિને બિરદાવતા
સ્વામી સત્યજીવનદાસજીએ બાળકો દ્વારા નિર્મિત પતંગ
દ્વારા શ્રીઠાકોરજીના મંદિરનો શાશ્વત કર્યો ત્યારે સમય
પહેલાં મકરસંકાંતિનું મનોહર વાતાવરણ ખુંથયું હોય
એવું પ્રતિત થયું. સંસ્થા પ્રમુખ શાસ્ત્રી સ્વામી
વિશ્વવદ્ધભદ્રાસજી અને પુરાણી સ્વામી
ભક્તિવિહારીદાસજીએ આ વિશેષ પ્રવૃત્તિ બદલ પ્રસ્તતા
વક્ત કરી હતી. ટ્રસ્ટીશ્રી હરજીભાઈ વેકરીયાએ સ્વાદિષ્ટ
અડ્ટીયાનો પ્રસાદ આપી સૌને ખુશ-ખુશાલ કર્યા હતા.
સમગ્ર આયોજનને સફળ બનાવવા શાળાના નિયામકશી
તેમજ શિક્ષકગણે જહેમત ઉઠાવી હતી.

અહેવાલ : યાણિક પોકાર

છાત્રોને પણ પ્રસાદ અપાયો હતો.

ધૂનના પ્રસાદના યજમાન ગામ રામપરના
અ.નિ. રૂડા હરજ વેકરીયા હસ્તે માવજ રૂડા વેકરીયા
પરિવારે ઉત્સાહપૂર્વક યજમાનપદ શોભાવ્યું હતું. જ્યારે
સંતો તેમજ સાં.યો. બહેનોના પ્રસાદના યજમાન
મનજીભાઈ કરસન કેરાઈ કેન્ટન હેરો (લંડન) રહ્યા હતા.

સૌ હર્ષોત્સવ સાથે ઉમંગભેર ધૂનમાં જોડાયા
હતા અને ભક્તિભાવ વ્યક્ત કર્યો હતો.

- સ્વામી સનાતનદાસજી

શાકોત્સવ : નાગપુર

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે સ્વયં ઉપસ્થિત
રહી હરિભક્તો સાથે જે આનંદની ઘડીઓ વીતાવીને સૌને
પ્રસન્ન કર્યા છે તે સમયને ચિરસ્મરણીય બનાવવા
આપણો સંપ્રદાય તેને ઉત્સવ તરીકે ઉજવીને યાદ તાજ
રાખે છે. આવા ઉત્સવો પૈકીનો એક ઉત્સવ છે શાકોત્સવ.

આપણા સંપ્રદાયમાં એ વાત અતિ જાણીતી છે કે
લોયા મુકામે શ્રીજ મહારાજે પોતે શાકનો વધાર કરીને
હરિભક્તોને સ્વહસ્તે ભોજનપ્રસાદ પીરસીને તૂમ અને
ધન્ય કર્યા હતા. એ પ્રસંગને આપણા સંપ્રદાયમાં
પરંપરાગત રીતે ‘શાકોત્સવ’ તરીકે ઉજવવામાં આવે છે.
શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, નાગપુર મધ્યે આ ઉત્સવ અતિ
ભક્તિભાવ સાથે છેલ્લા ૨૫ વર્ષથી હર્ષોત્સવ સાથે
ઉજવવામાં આવે છે અને ભુજ મંદિરના સંતો આ પ્રસંગે
અચૂક હાજર રહી કથા-શ્રવણ અને આશીર્વાદનો લાભ
અવશ્ય આપે છે.

આ વખતે પણ તા. ૨૪-૧૨-૨૦૧૭ રવિવારે
નાગપુર મધ્યે ૨૫મો શાકોત્સવ પ્રેમ, લાગણી, શ્રદ્ધા
અને ભક્તિ સાથે સંતુંદની ઉપસ્થિતિમાં ભવ્ય રીતે
ઉજવવામાં આવ્યો હતો. વાતસ્યભૂતી સ.ગુ. પુરાણી
સ્વામી ઘનશ્યામજીવનદાસજીના મંડળના બ્રહ્મનિષ સંતો
પુ. સ્વામી શાંતિસ્વરૂપદાસજી, સ્વામી પૂર્ણસ્વરૂપદાસજી,
શા. સ્વામી કૃષ્ણવલ્લભદાસજી, સ્વામી દેવનંદનદાસજી,
સ્વામી નિર્ભયદાસજી અને સ્વામી મુક્તમુનિદાસજી ખાસ
ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. બાજરાના રોટલા અને વેંતાકના

દુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગા

ધનુમાર્સની ઉજવણી : હીરાપર

પરંપરાગત ઉજવાતા ધનુમાર્સની શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરે ઉમંગભેર ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. ઉત્સવ દરમિયાન વહેલી પ્રભાતે શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્રની ધૂન, પ્રભાતિયાં, આરતી, અન્નકૂટ, ઠાકોરજીના થાળનો બહોળી સંખ્યામાં ઉપસ્થિત હરિભક્તોએ લાભ લીધો. યુવાનો અને બાળકો પણ એમાં સામેલ રહેતા. દૈનિક પ્રસાદના યજમાન થવાનો લહાવો હરિભક્તોએ લીધો હતો.

- કાનજીભાઈ સુથાર

પ્રિ-દિવસીય રાત્રી સત્સંગ સભા : ભક્તિનગર

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, ભક્તિનગરમાં તા. ૨, ૩, ૪-૧-૧૮ સુધી ત્રિ-દિવસીય રાત્રી સત્સંગ સભાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. સ્વામી ઉત્તમચરણદાસજી, કોડાય ગુરુકુલથી સ્વામી કૃષ્ણજીવનદાસજી વગેરે સંતો પધાર્યા હતા. સ્વામી કૃષ્ણજીવનદાસજીએ વંદુના પદનો મહિમા સમજાવ્યો હતો. સ્વામી ધર્મચરણદાસજીએ સભાનું સંચાલન સંભાળ્યું હતું. સ્વામી ધનશ્યામદાસજીએ સ્વામિનારાયણ મહામંત્રનો મહિમા સમજાવ્યો હતો. ત્રણે દિવસ સુધી પ્રસાદીના યજમાન રહ્યા હતા. - જોધાણી રમીલા દેવજી

ધનુમાર્સની ઉજવણી : સુખપર

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, સુખપર મધ્યે એક માસ સુધી ધનુમાર્સની ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. સવારે મંગળા આરતી કર્યા બાદ, કથા-વાર્તા કરવામાં આવતી. ત્યારબાદ “સ્વામિનારાયણ” મહામંત્રની ધૂન કરવામાં આવતી. બહોળી સંખ્યામાં હરિભક્તોએ વહેલા ઊઠી ધૂનનો લાભ લીધો હતો. દરરોજ જુદા જુદા હરિભક્તોએ ધનુમાર્સના પવિત્ર દિવસોમાં પ્રસાદીના યજમાનપદનો લાભ લીધો હતો. વાજિત્રોના નાદ સાથે સ્વામિનારાયણ મહામંત્રનો જાપ કરવામાં આવતો. ત્યારબાદ ધનુમાર્સના અંતિમ દિવસ એટલે કે

મકરસંકાતિના દિવસે (પુષ્યકાળનો દિવસ) ગાયોને ઘાસચારો, બ્રાહ્મણોને દાન આપવામાં આવ્યા હતા. આ દિવસે સાંજે મંદિરના ચોકમાં ઠાકરથાળીનું પણ આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. બહોળી સંખ્યામાં હરિભક્તો પદારી ઠાકરથાળીમાં રાસોત્સવનો આનંદ માણ્યો હતો. ત્યારબાદ પદારેલ સર્વે હરિભક્તોને પ્રસાદ વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું. એક માસ સુધી કરેલ સ્વામિનારાયણ મહામંત્રના જાપ સાથે ધનુમાર્સની પુર્ણાહૃતિ કરી પ્રસાદ લઈ સર્વે હરિભક્તો છૂટા પડ્યા હતા.

- કિશોર આર. પિંડોરીયા, સુખપર

ધનુમાર્સ ઉજવણી : ભચાઉ

ભચાઉના માંડવી ચોક મધ્યે આવેલ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરે તા. ૧૬-૧૨-૧૭ થી તા. ૧૪-૧-૧૮ સુધી ધનુમાર્સની ભાવભેર ઉજવણી કરવામાં આવી. દરરોજ વહેલી સવારે મંગળા આરતી, સ્તુતિ, શિક્ષાપત્રી વાંચન, વચનામૃત વાંચન બાદ સ્વામિનારાયણ મહામંત્રની ધૂન સંગીતના સથવારે સુમધુર સ્વરે રજૂ કરવામાં આવતી. તેમજ ધનુમાર્સ દરમ્યાન આવતાં પાંચેય રવિવારે બપોરે હરિભક્ત દાતાઓ દ્વારા શાકોત્સવ ઉજવવામાં આવ્યા હતા. જેનો બહોળી સંખ્યામાં નગરજનોએ દરરોજ લાભ લીધો હતો.

આ કાર્યક્રમને સફળ બનાવવા ટ્રસ્ટીશ્રી બાબુલાલ નાનજીભાઈ ખુથીયા, સત્સંગી અગ્રણી ફટેહસિંહજી ગજુભા જાડેજા તેમજ શામજ નીશર, હીરજીભાઈ વરસાણી, ગોવિંદ પટેલ, ધનશ્યામ પટેલ, દેવાભાઈ પટેલ સહિત હરિભક્તોએ જહેમત ઉઠાવી હતી.

વિશેષમાં અહીં છેલ્લા નવ માસથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરે દર એકાદશીના દિવસે ૮ થી ૯ દરમ્યાન શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્રની ધૂન કરવામાં આવે છે અને તેનો બહોળી સંખ્યામાં લાભ લઈ રહ્યા છે.

એક વર્ષ દરમ્યાન આવતી તમામ એકાદશીના દિવસે દાતાશ્રીઓ દ્વારા પ્રસાદ આપવામાં આવે છે.

- ફટેહસિંહજી ગજુભા જાડેજા, ભચાઉ

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મ સંદેશ • ફેબ્રુઆરી-૨૦૧૮ ૨૩

શ્રી સહજાનંદ ગુરુકુલનો યુવાદીપ
સ્નેહ મિલન ઉજવાયો

॥ પ્રવર્તનીયા સદ્ગ્રિધા ભુવી યત્સુકૃતં મહત્ ॥

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના આ સંદેશને આગળ રાખીને તીર્થધામ ભુજ શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિ કરી રહ્યું છે. તે પૈકીનું શ્રી સહજાનંદ ગુરુકુલ સંચાલિત શ્રી પુરુષોત્તમ વિદ્યાલય માનકુવા, આ શાળામાં વિદ્યાર્થીઓ સારો અભ્યાસ કરીને અને હજુ પણ ઉચ્ચ અભ્યાસ ચાલુ જ છે. પણ ઘણા વિદ્યાર્થીઓએ અભ્યાસ પૂર્ણ કરી કારકિર્દિની સફળ શરૂઆત કરી છે. જેમ કે ઘણા યુવકોએ કન્સ્ટ્રક્શનમાં જોડાયા, તો કેટલાક મુંબઈ જેવા શહેરમાં પોતાનો વ્યવસાય ચલાવે છે. કેટલાક યુવકો એકાઉન્ટિંગની સર્વિસ કરે છે. તો કોઈ શીપીંગ કંપનીમાં સારા હોદા ઉપર કાર્યરત છે. તો કોઈ પોલીસ પી.એસ.આઈ જેવી સરકારી નોકરીમાં પણ જોડાયેલા છે. આ ઉપરાંત માર્કેટીંગ જેવા વિવિધ ક્ષેત્રમાં પણ સર્વિસ કરે છે. વિદ્યાર્થીઓ પોતાની આ સફળતામાં ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ અને તેમના સંતોના રાજ્યપાનો મોટો ફાળો રહેલો છે એમ માને છે અને સ્વીકારે છે. આ યુવાદીપ સ્નેહ મિલનમાં સંતો ને યુવકો દ્વારા આયોજિત કાર્યક્રમ, પ્રાતઃપૂજા, સૂર્યનમસ્કાર, યોગાસનો, સંત સમાગમ વગેરે દ્વારા જીવનમાં અરસપરસ સત્સંગ જાળવી રાખવાનો આત્મીય ભાવ સુદૃઢ થાય એવા મંડળના મહંત સ.ગુ. સ્વામી દેવકૃષ્ણાદાસજી, સ.ગુ.શા. સ્વામી ભક્તિપ્રિયદાસજી આદિ સંતોએ આવેલા યુવકોને રૂડા આશીર્વાદ પાઠ્યા. વર્ષ ૨૦૦૩ થી લઈને ૨૦૧૭ સુધીમાં શિક્ષણ, ધાર્મિક સંસ્કાર અને સંસ્કૃતિને જીવનમાં ધીને સારો અભ્યાસ કરી હાલમાં પોતાની કારકિર્દિનું નિર્માણ કરતા (૨૫૦) જેટલા પૂર્વ વિદ્યાર્થીઓનું. યુવાદીપ સ્નેહ મિલન નું આયોજન ભુજ મંદિરના સંતોના આશીર્વાદ હેઠળ તા. ૬.૧.૧૮ થી ૭.૧.૧૮ ના સંપત્ત થયું. -સંચાલકશ્રી શા. સ્વામી ગોલોકવિહારીદાસજી

ધનુમાસ અંજાર મંદિર

સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયની પરંપરા અનુસાર દર વર્ષે એક માસ સુધી ધનુમાસ નો ઉત્સવ (ઉજવવામાં આવે છે). તદ્દ અનુસાર અંજાર શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં શ્રી ધનશ્યામહારાજના પરમ સાનિધ્યામાં એકમાસ પર્યાત્ત સ્વામિનારાયણ મહામંત્રની ધૂનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. સંગીત સાથે રાખેલ આ ધૂનનો અલભ્ય લાભ લેવા વહેલી સવારે ૦૬:૦૦ થી ૦૭:૦૦ વાગ્યાના સમયે શિયાળાની કડકડતી કંઈમાં પણ ૧૦૦૦ થી ૧૫૦૦ જેટલા ભક્તો પદ્ધારતા. ગાયક સ્વામી ભજનપ્રકાશદાસજીએ ધૂનની રમજટ કરાવી ભક્તોને આનંદીત કર્યા હતા. પૂજારી સ્વામી મુનીશ્વરદાસજી તથા સ્વામી સુખસાગરદાસજીએ શ્રી ધનશ્યામહારાજને અવનવા શાણગાર સજાવી દિવ્ય દર્શનનો લાભ ભક્તોને આપાવ્યો હતો.

ધનુમાસ અંતર્ગત તા, ૩૧-૧-૨૦૧૭ રવિવારના સ્વામિનારાયણ મહામંત્રના પ્રાગટ્ય દિને સવારે મહાઆરતી અને ભવ્ય શાકોત્સવનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. મહાઆરતીના યજમાન અંજાર બહેનોના મંદિરના મહંત સા.યો. ત્રિવેણીબેન રહ્યા હતા. અને શાકોત્સવના મુખ્ય યજમાન પ.ભ. શાંતિલાલ હિરજ રાજાણી એન્ડ પરિવાર નેરોઝી-કેન્યા રામપરવાળા રહ્યા હતા. શાકનો વધાર અંજાર મંદિરના મહંત સ.ગુ. સ્વામી ભગવદ્જીવનાદાસજી, સ.ગુ.શા.સ્વામી વિશ્વપ્રકાશદાસજી, સ.ગુ.સ્વામી બાલકૃષ્ણાદાસજી, શા.સ્વામી સિદ્ધેશ્વરદાસજી આદિ સંતો અને યજમાન પરિવારની સાથે દેવામાં આવ્યો હતો. શાકોત્સવના પ્રરંભમાં કથા કો. શા.સ્વામી સત્તસ્વરૂપદાસજીએ કરી શાકોત્સવનું રહસ્ય સમજાવ્યું હતું. સભા સંચાલન શા.સ્વામી નારાયણમુનીદાસજીએ કર્યું હતું. અંતમાં વડીલ સંતોએ આશીર્વાદ આપી યજમાન પરિવારને પહેરામણીઆપી હતી.

ધનુમાસના અંતિમ દિવસે તા, ૧૪-૦૧-૨૦૧૮ રવિવાર મકરસંકાંતિના દિવસે ધૂનના સમાપ્ત નિમિત્તે હોમાત્ક સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર મહાયજનનું

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મ સંદેશ • ફેબ્રુઆરી-૨૦૧૮ ૨૪

દુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગાદુર્ગા

આયોજન કરેલ. જેમાં ૧૮ યજમાનોએ આહૃતીઓ આપી હતી. અંતમાં સંતોષે આહૃતી આપી શ્રીકિણ હોમ્યું હતું. યજના આર્થિક પદે અંજાર મંદિરના ગોરશા. યોગેશ મહારાજ રહ્યા હતા.

ઉત્તરાયણના દિવસે શ્રીધનશ્યામ બાલમંડળના બાળકોને પતંગ અને દોરા ઈનામ રૂપે આપી આનંદીત કર્યા હતા. ધનુમસિસમાં મહાપ્રસાદમાં અદ્દીયાની સાથે ચવાણું, ભેલ, જલેબી-ગાંઠીયા, રસ પૂરી, કટકારોટી વગેરે પ્રસાદ આપવામાં આવ્યો હતો. તે પ્રસાદ બનાવવામાં અને અન્ય આયોજનને પૂર્ણ પડવા કો. સ્વામી સંતસ્વરૂપદાસજી, કો. સ્વામી પૂર્ણપ્રકાશદાસજી, સ્વામી વ્યાસમુનીદાસજી આદિ સંતોના માર્ગદર્શન હેઠળ સાંખ્યયોગી બહેનો તથા કચ્છશ્રી નરનારાયણદેવ યુંવક મંડળના યુવાનો - યુવતીઓ તથા નાગલાપર વાડી વિસ્તારના યુવાનો-યુવતીઓ, બેન્સા વિસ્તારના યુવાનો-યુવતીઓ આદી નાના-મોટા ભક્તોએ ખૂબ સેવા કરી હતી.

- મહેતાજી ઠક્કર મેહુલકુમાર

શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, નારણપરની કૃતિ કેન્દ્રીય બોર્ડના વિઝાનમેળામાં રાષ્ટ્રકક્ષાએ પહોંચી

કચ્છ શિક્ષણના અંગેજ માધ્યમના પ્રકલ્પમાં શિરમોર એવી શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ સંચાલિત શ્રી ધનશ્યામ એકેડમી C.B.S.E. ઈંગ્લીશ મીડીયમ સ્કૂલે ૨૦૧૭-૧૮ના વર્ષમાં રાજ્યકક્ષાના કેન્દ્રીય બોર્ડ વિજ્ઞાનમેળામાં પસંદગી મેળવીને રાષ્ટ્રકક્ષાએ ગૌરવ વધે એવી સફળતા પ્રાપ્ત કરી છે. રણ, જંગલ, ધર ઉજલા યોજના (હોમ મેઈડ પાવર હાઉસ) વિદ્યુત પ્રોજેક્ટની કૃતિએ વડોદરા ખાતે આકર્ષણ જગાવ્યું હતું. સુરત, અમદાવાદ, રાજકોટ જેવા મહાનગરોની જાનગરી અંગેજ માધ્યમની શાળાઓ વચ્ચેની સ્પર્ધામાં કચ્છ અને તેમાં પણ ગ્રાન્ય વિસ્તારના બેદુતવર્ગના વિદ્યાર્થી વાધજ્યાણી નરેન્દ્ર (મેઘપર) અને વિદ્યાર્થીની નિવેદી આસ્થા (કેરા) ધોરણ ૧૦એ નોંધપાત્ર તૈયારીઓ સાથે રજૂઆત કરતા પ્રથમ જીલ્લા, રાજ્ય અને હવે નેશનલ લેવલે દિલ્હી

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મ સંદેશ • ફેબ્રુઆરી-૨૦૧૮ | ૨૫

અથવા બેંગલોર ખાતે વિજ્ઞાનમેળામાં ભાગ લેશે.

આ અમારી સંસ્થા માટે ઐતિહાસિક સફળતા છે. એવું જાણવતા સંસ્થાના સંચાલક સંતો સ.ગુ. સ્વામી નારાયણવલ્લભદાસજી, સ્વામી ધર્મચરણદાસજી, સ્વામી ધનશ્યામકેશવદાસજી તથા સ્વામી દિવ્યપ્રકાશદાસજીએ વિદ્યાર્થીઓ તથા શિક્ષકોને આશીર્વાદ પાડવ્યા હતા તથા સંસ્થાના ટ્રસ્ટીશ્રીઓ તથા ડાયરેક્ટર શ્રી ઓ.પી. પરાસર તથા આચાર્યશ્રી સાંકેતસિહાએ ખૂબ ખૂબ અભિનંદન પાડવ્યા હતા.

- આચાર્યશ્રી

ધનુમસિ પર્વ ઉજવણી : માંડવી

આપણા દેશમાં હિન્દુ સંપ્રદાયમાં ઉત્સવોને પ્રાધાન્ય અપાયેલ છે. પરમકૃપાળું શ્રી વૃંદાવનવિહારી હરિકૃષ્ણ મહારાજના સાંનિધ્યમાં તથા પૂજય સંતોની સભામંડળમાં સર્વોપરી ‘સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્રના મંત્રજાપનો અલૌકિક ધ્વનિ સમગ્ર માંડવી શહેર તેમજ સમગ્ર વિશ્વમાં જ્યાં જ્યાં સ્વામિનારાયણ મંદિરો છે ત્યાં ત્યાં પ્રસરી જાય છે. હજારો ભક્તજનો મહામંત્ર ધૂનમાં કડકડતી ઠંડીમાં સ્નાન પૂજા-પાઠ કરી ધૂનનો લાભ લઈ જવને શ્રીહરિમાં તન્મય બનાવી દે છે. હજારો ભક્તો માસિક અને દૈનિક ધૂનમાં યજમાનનો લાભ લઈ અન્યને પ્રેરણારૂપ બને છે. આમ આખા મહિનાના ભજનથી આખા વરસને જીવનભરની પુણ્યની કમાણી થાય છે. જેની કોઈ ગણતરી નથી.

આ ધનુમસિની ધૂનમાં વિવિધ પકવાનો શ્રીઠાકોરજીને અર્પણ કરવાની સેવા અને પ્રસાદ બનાવવાની સેવા પુરાણી સ્વામી પુરુષોત્તમચરણદાસજી તથા ઓ. સ્વામી સત્યપ્રસાદદાસજીએ કરી. સિંહાસનમાં બિરાજતા દેવોના નયનરમ્ય શુંગાર સજવાની સેવા પૂજારી સ્વામી ઈશ્વરસ્વરૂપદાસજી, સ્વામી ન્યાલકરણદાસજી અને સ્વામી ગ્રજજીવનદાસજીએ કરી. ઉપરાંત વિવિધ પ્રકારના મિષ્ટાન નમકીન વગેરે સ્વાદિષ વંજનો ધરાવી ઈષ્ટદેવને રાજ કરવાની સેવા પુરાણી સ્વામી પુરુષોત્તમસ્વરૂપદાસજી કરી.

ધૂનની સેવા કરનારા યજમાનોનું સંમાન પુ.

દુર્ગા પૂર્ણિમા ઉજવણી

મહંત સ્વામી નિરશમુક્તાદાસજી, સ્વામી સ્વયંપ્રકાશદાસજી, સ્વામી મહાપુરુષદાસજી તથા સ્વામી જયકૃષ્ણદાસજી દ્વારા કરવામાં આવ્યું. સભામંચ પરનું સફળ સભાસંચાલન સ્વામી શ્યામકૃષ્ણદાસજીએ કર્યું હતું. પ્રસાદ વિતરણ તેજ ધૂન કરવાની સેવા માંડવી વિસ્તારના યુવક મંડળે કરી. ધૂનના અંતિમ દિને યજમાન પ.ભ. લાલજીભાઈ મનજીભાઈ ગાજપરીયા, સુપુત્ર સુરેશ, પૌત્ર જયેશ તથા વિનોદ દ્વારા શાકોત્સવની ઉજવણી કરવામાં આવી.

સમગ્ર ઉત્સવને સફળ બનાવવા કોઈારી સ્વામી સંતજ્ઞવનદાસજીએ જહેમત ઉઠાવી હતી. સર્વે હરિભક્તોને પ્રેમપૂર્વક ઈષ્ટદેવનો સદાય રાજ્યો રહે અને ધન-ધાન્ય સદાય ભરપૂર રહે એવા આશીર્વદ પાઠ્યા હતા. - કોઈારી સ્વામી સંતજ્ઞવનદાસજી

ભવ્ય શાકોત્સવ એવં રાસોત્સવ : કાંદિવલી, મુંબઈ

કચ્છ શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક-યુવતી મંડળ, કાંદિવલી-મુંબઈ દ્વારા તા. ૭-૧-૧૮ રવિવારના રોજ કાંદિવલીમાં ભવ્ય શાકોત્સવનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે પાર્વતી મંદિરના મહંત સ.ગુ.પુ. સ્વામી નીલકંઠયરણદાસજી ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. વક્તાપદે પુરાણી સ્વામી કપિલમુનિદાસજીએ લોયામાં શ્રીજ મહારાજે શાકોત્સવ કર્યો તે કથા દ્વારા આબેહૂબ સમજાવીને સારંગપુરમાં મહારાજ પાસે ભક્તોએ માંગેલ ફગવાની કથા કરી સત્સંગમાં બળ પ્રેરક પ્રસંગો કદ્યા. અંતમાં સ.ગુ.પુ. સ્વામી નીલકંઠયરણદાસજીએ આશીર્વદ આપ્યા હતા. ત્યારબાદ સંતો સાથે ભક્તોએ મન મૂકીને રાસોત્સવનો આનંદ માણ્યો હતો.

આ શાકોત્સવમાં સ્થાનિક હરિભક્તો સાથે રહી રસોડાની સેવા સંભાળી અને લોયાના શાકોત્સવની યાદ તાજ કરાવી. અંદાજે ૭૦૦ જેટલા હરિભક્તો અને સ્થાનિક લોકોએ આ શાકોત્સવમાં લાભ લીધો હતો. આ ઉત્સવમાં કચ્છ શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક-યુવતી મંડળે સંપૂર્ણ સેવાનો લાભ લીધો હતો. સભા સંચાલન પુરાણી

સ્વામી રામપ્રિયદાસજીએ સંભાળ્યું હતું. આ ઉત્સવમાં શાકોત્સવ મહાપ્રસાદ સાથે રાસોત્સવ-ધૂન-કીર્તનનો લાભ લઈ હરિભક્તોએ આવા ઉત્સવ અવારનવાર કરવા સંતોને વિનંતી કરી હતી.

શાકોત્સવ : ગોરાઈ, ચારકોપ, મુંબઈના આંગણે ભવ્ય શાકોત્સવનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં ભૂજ મંદિરથી સ.ગુ. પુરાણી સ્વામી બાલકૃષ્ણદાસજી ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. જે સમજે તે સુખી થાય એ વિષય પર પુરાણી સ્વામી કપિલમુનિદાસજીએ કથાવાત્ત કરી હતી. સભાસંચાલન પુરાણી સ્વામી રામપ્રિયદાસજીએ સંભાળ્યું હતું. અંતમાં સ.ગુ.પુરાણી સ્વામી બાલકૃષ્ણદાસજીએ આશીર્વદ પાઠ્યા હતા. શાકોત્સવમાં આસરે ૫૦૦ જેટલા ભક્તોએ લાભ લીધો હતો.

- પુરાણી સ્વામી કપિલમુનિદાસજી

વસંતપંચમી : કોડકી

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે સ્વહસ્તે લખેલ શિક્ષાપત્રીની ૧૮૩૮મી જ્યંતી નિમિત્તે કચ્છ શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળ દ્વારા વિશેષ સભા કરવામાં આવી હતી. તેમાં યુવાનો અને વડીલો સાથે મળીને દરેક હરિભક્તે ૧-૧ એમ મળીને શિક્ષાપત્રીના ૧૦૦ પાઠ કરવામાં આવ્યા હતા. વસંતપંચમીના દિવસે સવારે ૬:૦૦ વાગ્યે સ્વામી મુરલીમનોહરદાસજીના હક્સે શિક્ષાપત્રીનું પૂજન કરવામાં આવ્યું. ત્યારબાદ મંદિરમાં વાજિત્ર મંડળી સાતે ભગવાન સન્મુખ બેસીને સમૈયા ઉત્સવ કરવામાં આવ્યો. સાંજે ૬:૦૦ વાગ્યે આખા ગામમાં શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્રના નાદ સાથે સંધ્યાકેરીનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં ગામના ભાઈઓ તથા બહેનો બહોળી સંખ્યામાં જોડાયા હતા.

- યુવક મંડળ સંચાલક, કોડકી

શ્રી સહજાનંદ ગુરુકુલ, માનકુવા દ્વારા ઘનુર્માસ / વસંતપંચમીની ઉજવણી કરાઈ

શ્રી સહજાનંદ ગુરુકુલના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા ભૂજ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં ભક્તિભાવ પૂર્વક ભજનનો

દુર્ગા પરીક્ષા

ઉત્સાહ વધાર્યો. ધનુમંસમાં ભુજ શ્રી નરનારાયણદેવના સાંનિધ્યમાં દરરોજ વહેલી સવારે “સ્વામિનારાયણ” મહામંત્રની ધૂન, થાળ વાજિત્રોના તાલીની સાથે કરવામાં આવેલ. તેમાં હજારો હરિભક્તો ભાઈ-બહેનો પધારી ભજનનો લાભ લેવા અને પ્રસાદનું યજમાન પદ સ્વીકારવા પધારતા.

આ વર્તમાન વર્ષમાં માનકુલના શ્રી સહજાનંદ ગુરુલુલના વાહનોમાં બેસી ધૂન કરવા પધારતા. ગુરુલુલના સંચાલક સંતો શા. સ્વામી ગોલોકવિહારીદાસજી, પુરાણી સ્વામી ઘનશ્યામપ્રવલ્લભ દાસજીની પ્રેરણા અને પ્રોત્સાહનથી આ વર્ષમાં (૧૩૫) વિદ્યાર્થીઓ પ્રભાતની ધૂનમાં યજમાનપદ સ્વીકારી ભહંત સ્વામી આદિ વડીલ સંતો-ભક્તોના આશીર્વાદ પ્રાપ્ત કર્યા હતા. વિશેષમાં બાળકો સુંદર વેશભૂષામાં ઉત્સાહભેર દંડીયારાસ વગેરે તાલની સાથે નૃત્ય કરી ઠાકોરજી તથા સંતો-ભક્તોનો રાજ્યો મેળવ્યો હતો. ઉત્તરાયણ મક્કસંકાતિના પર્વે પતંગોત્સવ ઉજવાયો હતો.

વસંતપંચમી : ભગવાન શ્રી સહજાનંદ સ્વામીએ સ્વહસ્તે લખેલ સર્વજીવહિતાવહ સંદેશ. શ્રી શિક્ષાપત્રી (૧૮૩)મી જ્યંતી શ્રી સહજાનંદ ગુરુલુલના બાળકો વહેલી સવારે પાઠપૂજા કર્યા પછી સંતો શા. સ્વામી નારાયણપ્રિયદાસજી તથા શા. સ્વામી ગોલોકવિહારી દાસજીના મુખે શિક્ષાપત્રીના પ્રત્યેક શ્લોકે પૂજન, ગાયન કરી ઉત્સવ ઉજવાયો હતો. અને વસંતના વધામણારૂપે પ્રસાદ અપાયો હતો.

- શા. સ્વામી ભક્તિપ્રિયદાસજી, ભુજ

ધનુમંસ તથા શાકોત્સવની ઉજવણી : રાપર

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, રાપર(વાગડ)ના આંગણે તા. ૧૬-૧૨-૧૭ થી તા. ૧૪-૧-૨૦૧૮ સુધી ધનુમંસની નિત્ય ધૂન વહેલી સવારે ૬:૦૦ થી ૭:૦૦ સુધી વાજિત્રો સાથે કરવામાં આવી. જેમાં દરરોજ લગભગ ૭૦૦ જેટલા હરિભક્તો ભાઈઓ-બહેનો લાભ

લેવા પહોંચતા હતા.

સંતોની હાજરીમાં, સાં.યો. બહેનોની ઉપસ્થિતિમાં બંને મંદિરોમાં ધૂન થતી. તા. ૫-૧-૧૮ થી તા. ૧૪-૧-૧૮ સુધી તમામ હરિભક્તો પોતપોતાના ઘેરથી વહેલી સવારે અવનવાં પકવાનો, મીઠાઈઓ તૈયાર કરીને લાવતા અને ભગવાનની સમક્ષ અન્નકૂટ ધરાવવામાં આવતો. જેનાં દર્શનનો દુર્લભ લાભ અવિસ્મરણીય રહ્યો.

દરરોજ નવાં નવાં યજમાનો દ્વારા ધૂન પછી આરતી ઉતારવામાં આવતી અને પૂણ્યહૃતિના દિવસે મકરસંકાતિના પાવન અવસરે સંતો દ્વારા શાકોત્સવની કથાની રસધારા વહેવડાવી સૌને આનંદ આપ્યો. તમામ સંતો, હરિભક્તો સાથે ધારાસભ્ય શ્રીમતી સંતોકબેન આરેઠીયા અને તેમના અંગત સચિવ અને અગ્રણી ભયુભાઈ આરેઠીયા પણ ઉત્સવને માણીને આનંદિત થયા હતા.

વક્તાપદે પુ. સ્વામી કેશવપ્રિયદાસજીએ શાકોત્સવની કથા કરી અને વડીલ સ.ગુ. સ્વામી પ્રેમપ્રકાશદાસજી, સ્વામી કૃષ્ણપ્રસાદદાસજી તથા સ્વામી કૃષ્ણપ્રિયદાસજી અને સ્વામી શાંતપ્રિયદાસજીએ વૈતાકનો વધાર આપી આખી સભાને મહારાજ દ્વારા ઉજવાયેલ લોયાના શાકોત્સવની પ્રગટ જાંખી કરાવી હતી.

ઉપરાંત ભુજ મંદિરથી સ્વામી ત્યાગવલ્લભ દાસજી, સ્વામી ઘનશ્યામપ્રસાદદાસજી, સ્વામી હદ્યપ્રકાશદાસજી, સ્વામી રામકૃષ્ણદાસજી અને સ્વામી દિવ્યપ્રસાદદાસજી તથા રાપર ગુરુલુલના સંચાલક. સ્વામી શ્રીપ્રકાશદાસજી અને સ્વામી વિવેકમુનિદાસજીએ દર્શનનો લાભ આપ્યો હતો.

સંપૂર્ણ ઉત્સવના યજમાન હરજીભાઈ હરિભાઈ પોલાર અને તેમના પુત્રો રામજીભાઈ, ઘનશ્યામભાઈ, અરવિંદભાઈએ લાભ લઈ સંતોના આશીર્વાદના સહભાગી બન્યા હતા. તમામ હરિભક્તોએ, યુવાનોએ, યુવતીઓએ સેવાનો આનંદ લઈ જીવનને ધન્ય બનાવ્યું હતું. - ઘનશ્યામ હરિભાઈ આરેઠીયા, રાપર

દેશભરની સત્તાની પણ કંઈકાની હતી

સત્તાંગ સમાચાર વિદેશ

હેરો લંડનમાં શ્રી ધનશ્યામ મહારાજનો ૨૧મો વાર્ષિક પાટોત્સવ ઉજવાયો

તા. ૨૬-૧૨-૨૦૧૭ થી તા. ૧-૧-૨૦૧૮ના રોજ આપણા લંડન મંદિર પૈકી હેરો મંદિરના શ્રીધનશ્યામ મહારાજનો ૨૧મો વાર્ષિક પાટોત્સવ ભવ્યાતિભવ્ય રીતે ઉજવાયો.

તા. ૨૫ના સાંજે પોથીયાત્રામાં બહુ મોટી સંઘ્યામાં હરિભક્તો ઉમટ્યા હતા. પહેલા દિવસના પ્રથમ સત્રથી જ છેલ્લે સુધી હરિભક્તોએ હાજરી આપી હતી. આ ઉત્સવની મહત્વની વાત એ હતી કે સમગ્ર મહોત્સવનું યજમાનપદ આપણા સ્વામિનારાયણ યુવક મંડળના યુવાનોના નેતૃત્વ હેઠળ હતું. મહત્વની વાત તો એ હતી કે જે જે યુવાનોએ ઉત્સવ નિમિત્તે જેણે જેટલું વિશેષ ભજન કર્યું હતું તેને યજમાનપદ તરીકે પ્રાથમિકતા આપવામાં આવી હતી. પારાયણમાં સૌને સહેલાઈથી સમજાય એવી જનમંગલ નામાવલીની કથા કરવામાં આવી હતી. જેના વક્તાપદે પુરાણી સ્વામી પરમહંસદાસજી તથા શા. સ્વામી વેદાંતસ્વરૂપદાસજી તથા સ્વામી ભક્તિપ્રકાશદાસજી રહ્યા હતા. અને સંતોએ પણ ખૂબ ભાવ અને પ્રેમથી બધાને સમજાઈ જાય એવી સરળ ભાષામાં કથાનું રસપાન કરાવ્યું હતું. કથા પહેલા દરરોજ ભગવાનના નામની ધૂન થતી હતી.

આ ઉત્સવ દરમ્યાન નાના બાળકોએ પણ પોતાની કળા અને કૌશલ્યથી સંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો રજૂ કર્યા હતા. યુવાનો અને આપણી આવતી પેઢીને બળ મળે એ હેતુથી કથા દરમ્યાન વ્યાખ્યાનમાળા રાખવામાં આવી હતી. જેમાં યુ.કે.માં યુવાનોની સંભાળ લેતા સ્વામી ધનશ્યામપ્રસાદદાસજી તેમજ સ્વામી રામકૃષ્ણદાસજીએ તેમજ હાલમાં મંડળ તરીકે આવેલા પુરાણી સ્વામી

દેશભરની સત્તાની પણ કંઈકાની હતી

પરમહંસદાસજી તથા હેરો મંદિરના યુવાનોએ પણ (વડીલોનો આદર, આવતી પેઢીનું મુલ્યાંકન તેમજ યુવાનોનો આદર) આવા સુંદર વિષયો ઉપર સરસ વ્યાખ્યાન આપ્યા હતા. ઉત્સવ દરમ્યાન દરરોજ સાંજે યુવાનો દ્વારા વિવિધ કાર્યક્રમો થતા હતા.

પ્રથમ દિવસ : પ્રથમ દિવસે કથા બાદ વ્યાખ્યાનમાળામાં સ્વામી રામકૃષ્ણદાસજી દ્વારા આપણા વડીલોએ સત્તાંગ માટે કેટલું યોગદાન આપ્યું છે તેમની સાથે કેમ આદરપૂર્વક વર્તન કરવું તેના ઉપર સરસ વ્યાખ્યાન આપ્યું હતું. ત્યારબાદ સ્વામી બદ્રીશરદાસજીએ સ્વામી ધર્મકિશોરદાસજીના પરચા દ્વારા આપણા સંતોના મહિમાની વાત કરી હતી. નર્સરીના બાળકો દ્વારા સરસ કાર્યક્રમ કરવામાં આવ્યો હતો. એવી જ રીતે આપણા મંદિરમાં ચાલતી નર્સરી શાળાના બાળકો દ્વારા પણ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ ગોઠવેલો હતો.

બીજા દિવસે સાંજની કથા બાદ પુરાણી સ્વામી પરમહંસદાસજીએ આપણી આવનારી પેઢી પ્રત્યે કેવો આદરબાવ રાખવો એના ઉપર સુંદર દિશાંતો દ્વારા વ્યાખ્યાન આપ્યું હતું અને તેજ દિવસે યુવાનો સહિત તમામ ભક્તો ભગવાનની મસ્તીમાં લીન થઈને મહારાસમાં રસ તરબોળ થયા હતા.

ત્રીજા દિવસે સાંજે કથા બાદ ચંદન વરસાણીએ ભગવાન પ્રત્યેની આપણી નિષા મજબુત કેમ થાય તે વિષય ઉપર સુંદર વ્યાખ્યાન આપ્યું હતું. અને તે રાત્રીએ યુવાનોએ તનતોડ મહેનત કરી ભારતીય સંસ્કૃતિને જીવંત રાખવા અને સંસ્કૃતિનું મૂલ્ય સમજાય સાંપ્રદાયિક નાટક, નૃત્ય દ્વારા સમજાવ્યું હતું.

યોથા દિવસે સવારના કથા સત્રબાદ સ્વામી વિવેકસાગરદાસજીએ ચીરઈના હનુભા દરબારની વાતથી સંતોની સાથે જોડવાથી કલ્યાણ થાય છે સમજાવી

દેશભરની સત્તાની પણ કંઈકાની હતી

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મ સંદેશ • ફેબ્રુઆરી-૨૦૧૮ ૨૫

દુર્ગા પરમહંસદાસજી

આશિષ આપ્યા હતા. સાંજના સત્રબાદ મનસુખ વેકરીયાએ સેવાના મહિમા ઉપર સરસ વ્યાખ્યાન આપ્યું હતું. તેજ રાત્રીએ યુવતીઓનો કાર્યક્રમ હતો અને યુવાનો માટે સ્વામી ભક્તિપ્રકારાદાસજી, સ્વામી ભક્તિવેદાંતદાસજી આદિ સંતોએ અલગ અલગ સત્સંગની ગેમો દ્વારા બધાને ખૂબ આનંદ અપાવ્યો હતો.

પાંચમા દિવસે સાંજે કથા સત્ર બાદ સ્વામી ધનશ્યામપ્રસાદદાસજીએ સત્સંગમાં શરમ શાની? આ વિષય ઉપર સરસ દસ્તાંતો દ્વારા સત્સંગમાં વિષન કરતા પરિબળોને દૂર કરી ખુમારીથી સત્સંગ કેમ કરવો એના ઉપર સુંદર વાત કરી હતી. ત્યારબાદ ઉત્સવની કાયમ પાછળીરી રહે એટલા માટે એક સરસ નંદ સંતોના મુળ રાગમાં ગવાયેલા કીર્તનાની સી.ડી.નું સંતો અને ભક્તો દ્વારા વિમોચન તેમજ રાત્રે ભજન સંધ્યાનું આયોજન થયું હતું. જેમાં સંગીતકાર સ્વામી ભક્તિવેદાંતદાસજી તેમજ આપણા હેરો મંદિરના યુવાનો દ્વારા સરસ વાજિંગ્રોના નાદ સાથે તૈયાર થયેલ સી.ડી.ના લાઈવ શો દ્વારા સહુ ભક્તોને કીર્તનો સંભળાવ્યા હતા.

ઇછા દિવસે સાંજના કથા સત્ર બાદ આશિષભાઈ કેરાઈએ એકતા વિષય ઉપર પ્રેઝન્ટેશનના માધ્યમથી આપણા સત્સંગ તેમજ સમાજમાં એકતા કેમ જળવાય તે સુંદર ઇષ્ટાવટ સાથે સમજાવ્યું હતું. અને ધજાનો ચડાવો કરવામાં આવ્યો હતો. જેમાં યુવકમંડળે ધજાનો ચડાવો લીધો હતો.

મહોત્સવનો અંતિમ દિવસ ઉત્સવનો મુખ્ય દિવસ હતો. સવારથી જ મંદિર ભરચક થઈ ગયું હતું. સવારે ભગવાન શ્રી ધનશ્યામ મહારાજનો ભવ્યતિભવ્ય મંદિરના ગોર દિનેશ મહારાજથી વેદોક્ત મંત્રો અને શ્રીધનશ્યામ મહારાજનો પંચમૂત્ર અભિપેક કરવામાં આવ્યો હતો. અભિપેક પદ્ધી ભગવાનની આગળ પહ્ય ભોગનો અન્નકૂટ ધરાવવામાં આવ્યો હતો. ત્યારબાદ કળશ ઉપર ધજા ચડાવવામાં આવી હતી. અંતમાં પુરાણી સ્વામી પરમહંસદાસજીએ સર્વે હરિભક્તોને રૂડા

આશીર્વાદ આપ્યા હતા. અંતમાં ઉત્સવમાં જેમણે નાની મોટી સેવા કરી હતી તે સૌને બિરદાવવામાં આવ્યા હતા. અને કમિટીએ સૌ ભક્તોનો આભાર માન્યો હતો. ઉત્સવનું મુખ્ય આકર્ષક કેન્દ્ર શ્રી ધનશ્યામ મહારાજનું સુવર્ણ સિંહાસન હતું. પૂજ્ય મહંત સ્વામી તથા સ્વામી પરમહંસદાસજી અને તમામ ભક્તોનો એક સંકલ્પ છે કે ભગવાનનું સિંહાસન સુવર્ણનું થાય આ ઉત્સવ દરમ્યાન આ વાતને સૌ સંતો ભક્તો આગળ ખુલ્લી મુકવામાં આવી હતી અને બધાએ આ વાતને વધાવી હતી. અને આવનાર સમયમાં શ્રી ધનશ્યામ મહારાજનું સુવર્ણ સિંહાસન થશે અને સૌને માટે દર્શનીય બની રહેશે.

વાતને વધાવતા દાનવીર દાતાઓ દાન અર્પણ કરવાનું શરૂ કરી દીઘેલ અને મોટા દાતાઓને સભામાં નવાજવામાં આવેલ. પાટોત્સવના દિવસો દરમ્યાન બેન્ડ અને લેજીમમાં ભાગ લેનાર યુવાનોએ તેઓના વાંજિત્રો દ્વારા શ્રી ધનશ્યામ મહારાજ અને હરિભક્તોને રાજી કરેલા હતા.

પૂજ્ય મહંત સ્વામી અને આચાર્ય મહારાજના શુભ આશીર્વાદ સભામાં વિરીયો દ્વારા આપવામાં આવેલા.

પાટોત્સવના મુખ્ય યજમાન શ્રી સ્વામિનારાયણ યુવક મંડળ હેરો તથા વર્ષ દરમ્યાન અને ઉત્સવ દરમ્યાન સર્વે સ્વયંસેવકો અને દાનવીર દાતાઓએ ખૂબ સેવા કરેલી જેમનો મંદિર તરફથી ખૂબ આભાર વ્યક્ત કરવામાં આવેછે.

- પ્રમુખશ્રી : સુરેશભાઈ શિવજી રાબડીયા

- મંત્રીશ્રી : રીકીનભાઈ દિનેશ કેરાઈ

મહિમા શિબિર : યુ.કે.

અ.નિ. મહાંતા સા.ગુ. સ્વામી હરિસ્વરૂપદાસજીની આજ્ઞા અને આશીર્વાદથી આપની ભાવી પેઢીને વ્યસન અને ફેશનથી બચાવવા અને સાચો અધ્યાત્મિક રસ્તો બતાવવા માટે શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક

શ્રી સ્વામિનારાયણ યુવક મંડળની સ્થાપના કરી.

અત્યારના વર્તમાન મહંત સ.ગુ. પુરાણી સ્વામી ધર્મનંદનદાસજીના આશીર્વાદ અને આજ્ઞાથી યુવાનો અને બાળકોમાં ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય અને માહાત્મ્ય સહિત ભક્તિની જ્યોત અખંડ પ્રગટતી રહે તે માટે શિબિરોના આયોજનો કરવામાં આવે છે.

મહંત સ્વામીની આજ્ઞાથી યુ.કે.માં આપણા આઠ મંદિરોના યુવાનો અને યુવતીઓ, બાળકો અને બાલિકાઓમાં સત્સંગનું બળ, મહિમાનું બળ પુરુષ પાઢવા ક્રિસમસ હોલિડેમાં તા. ૨૪-૨૫ ડિસેમ્બર ૨૦૧૭ બે દિવસીય “મહિમા” શિબિરનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

આ શિબિરમાં ભુજ મંદિરથી પથારેલા પુરાણી સ્વામી પરમહંસદાસજી, સ્વામી બદ્રીશરદાસજી, સ્વામી વેદાંતસ્વરૂપદાસજી, સ્વામી ભક્તિવેદાંતદાસજી, સ્વામી ભક્તિપ્રકાશદાસજી, સ્વામી વિવેકસાગરદાસજી તેમજ મહંત સ્વામીની આજ્ઞાથી યુ.કે. નું યુવક મંડળ સંભાળતા શા. સ્વામી ઘનશ્યામપ્રસાદદાસજી અને સ્વામી રામકૃષ્ણદાસજીના સહયોગથી આ શિબિર યોજવામાં આવી હતી.

આ શિબિરમાં સંતો અને યુવાનો દ્વારા પૂજાનો, ભક્તનો, ભગવાનનો અને શાસ્ત્રનો મહિમા પ્રેરણને દ્વારા સમજાવવામાં આવ્યો હતો. યુવાન અને યુવતીઓ દ્વારા ૭ વર્કશોપ (૧) સ્વામિનારાયણ મહામંત્રનો મહિમા, (૨) ગુરુમંત્રનો મહિમા, (૩) સંત સમાગમનો મહિમા, (૪) ચેષ્ટાનો મહિમા, (૫) ધ્યાનનો મહિમા, (૬) ધર્મનો મહિમા, (૭) એકાદશીનો મહિમા, આ સાત વિષય ઉપર ચર્ચા-વિચારણા કરવામાં આવી હતી.

આ શિબિરમાં યુવાનો અને યુવતીઓએ નાના બાળકો અને બાલિકાઓને રમત-ગમતની સાથે મહિમાના પ્રેરણને કરેલા હતા. બાળકોમાં સંસ્કારનું સિંચન કર્યું હતું.

આ શિબિરમાં ૬૫૦ શિબિરાર્થીઓએ ભાગ

લીધો હતો. જેમાં ૧૮૦ જેટલા બાળકો-બાલિકાઓ અને ૪૭૦ જેટલા યુવાન-યુવતીઓએ ભાગ લીધો હતો.

આ શિબિરમાં આપણા નાના મોટા મંદિરોના વડીલો, કમિટીના સભ્યો, યુવાનો-યુવતીઓ, બાળકો-બાલિકાઓને ખૂબ ઉત્સાહ અને પ્રોત્સાહન આપ્યું હતું. દરેક શિબિરાર્થીઓના માતા-પિતા પણ ખૂબ રાજી થયા હતા.

આ શિબિર શ્રી કચ્છ સત્સંગ સ્વામિનારાયણ મંદિર, કેન્ટન હેરોમાં કરવામાં આવી હતી. આ મંદિરના વડીલો, કમિટીના સભ્યો પોતાના બાળકો સમજને બાળકો-બાલિકાઓ, યુવાન-યુવતીઓને બોલવા-ચાલવામાં, જમવા-રહેવામાં પૂરી સુવિધાઓ આપી હતી.

આ શિબિરમાં બધા શિબિરાર્થીઓને ખૂબ સારો પ્રતિસાદ મળ્યો અને બધા યુવાન યુવતીઓ બાળકો, બાલિકાઓને એવું લાગ્યું કે આ શિબિર આપણા જીવનમાં ખૂબ પ્રેરણાદાયક બની છે. એમ સમજને બધા પોતાનું જીવન મહિમા સભર બનાવાની દર્શા ધરાવીને વિદાય લીધી. આ શિબિરમાંથી શિબિરાર્થીઓ વિદાય લીધી તારે દરેકનું હૃદય ભરાઈ આવ્યું અને કેટલાક યુવાન-યુવતીઓની આંખોમાં આંશું પણ આવ્યા હતા.

- સ્વામી ઘનશ્યામપ્રસાદદાસજી

શ્રી કચ્છ સત્સંગ સ્વામિનારાયણ મંદિર, લંગાટા મધ્યે ઘનુમાસ પર્વની ઉજવણી કરાઈ

શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનને રાજી કરવા આ પવિત્ર ઘનુમાસ પ્રસંગે વિવિધ પ્રસંગોનું આયોજન કરવામાં આવેલ.

(૧) સ્વામિનારાયણ મહામંત્રની ધૂન : દરરોજ વહેલી સવારે ૫:૪૫ થી ૬:૧૫ સુધી વિવિધ પ્રકારના વાજિંગ્રોના સૂર સાથે ૩૦૦ જેટલા ભાઈઓ બહેનો તથા ૧૫૦ જેટલા બાળકો અને બાલિકાઓ મળી જુદા જુદા રાગોમાં આખા મહિના દરમ્યાન સ્વામિનારાયણ

દુર્ગા પૂજા મંદિરની ધૂનમાં ઉત્સાહભેર ભાગ લીધો હતો અને એક શનિવારે સવારે મોટી સંઘામાં મહામંત્રની ધૂન પર મહારાસોત્સવનું આયોજન કરવામાં આવેલ જેમાં પણ બહોળી સંઘામાં નાના મોટા સૌ ભાઈ-ભેનો ઉત્સાહભેર ભાગ લીધો હતો.

(૨) દાન : આ ધનુર્માસમાં અન્નદાનનો અતિ મહિમા હોવાથી મકરસંકાંતિના પવિત્ર દિવસે અહીંની સ્થાઈ પ્રજાને મંદિરના પટાંગણમાં આમંત્રિત કરી મંદિર તરફથી બહોળા પ્રમાણમાં જીવન જરૂરિયાત ખાદ્ય સામગ્રીનું પણ વિતરણ કરવામાં આવેલ. તેમજ એક જીવરી હરિભક્ત તરફથી મકરસંકાંતિને લક્ષ્યમાં રાખી સોનાના દાન પેઠે શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજને સુવર્ણનો એક ક્રીમતી મુગટ ભેટ રૂપે અર્પણ કરાયો હતો.

(૩) સંઘાફેરી : ધનુર્માસની ધૂનની પૂર્ણાંહૃતિ પ્રસંગે કચ્છ પ્રાંત ફરતેના એક કિલોમીટરના વિસ્તારમાં વાંજિત મંડળી સાતે હજારોની સંઘામાં હરિભક્તોએ મહામંત્રની ધૂનની રમણ સાથે ફુદ્દીઓ ફરી વાજતે ગાજતે ઢાકોરજની સંઘાફેરીમાં જોડાયા હતા. સંઘાફેરી બાદ ભક્તજનોને શેરડી રસ પીરસવામાં આવેલ. તેવીજ રીતે કીરીન્યાન્ગા રોડ પર સ્થિત આપના મંદિર દ્વારા વહેલી સવારે પ્રભાતફેરીનું પણ આયોજન કરી ભગવાનને રાજ કર્યા હતા.

(૪) બ્રહ્મભોજન : આ ધનુર્માસમાં બ્રહ્મભોજનનો વિશેષ મહિમા છે તેથી નેરોભી વિસ્તારમાં રહેતા ત્રીસ જેટલા બ્રાહ્મણોને આમંત્રિત કરી ગોર હરીશ મહારાજની આગેવાની હેઠળ બ્રાહ્મણોએ જાતે જ રસોઈ બનાવી મહાપ્રસાદરૂપી ભોજન વડે બ્રાહ્મણોને તૃમ કર્યા હતા. બ્રાહ્મણોની દક્ષિણા પેટે હરિભક્તોએ મન મૂકીને દાન કર્યું હતું. ભોજનબાદ બાલસભા તથા ઓફિસના કાર્યકર્તાઓએ ચંદન અને પુષ્પ હાર વડે બ્રાહ્મણોનું પૂજન કરી, શાલ ઓઢાડી, દક્ષિણા આપી ચરણ સ્પર્શ કરી આશીર્વાદ પ્રાપ્ત કરી બ્રાહ્મણોને રાજ કર્યા હતા.

(૫) ઉત્સવો : શ્રી ઘનશ્યામ બાલસભાના બાળકો તથા યુવાનો ધનુર્માસ મોક્ષદોત્સવ પ્રસંગે

મંદિરમાં રાતવાસો કરી સવારે વહેલા ઊઠી પવિત્ર થઈ ભગવાન માટે પાક્કા થાળ બનાવી ભગવાનને જમાડી હરિભક્તોને પ્રસાદનો લાભ અપાવ્યો હતો. તેમજ માસના છેલ્લા દિવસે દરેક સિંહાસનમાં બિરાજિત દેવો આગળ વિવિધ પ્રકારના વ્યજનો તૈયાર કરી અન્નકૂટ પૂર્યો હતો. અને યજમાન પરિવાર તરફથી મંદિરના તમામ હરિભક્તોને નાસ્તારૂપી ભોજનનું પણ આયોજન કરવામાં આવેલ.

ધનુર્માસ અધ્યનોત્સવ નિમિત્તે ઢાકોરજને વિદ્યાભ્યાસ કરાવા માટે પાટી, પેન, સ્ટેશનરી, પુસ્તકો તેમજ સંગીતના સાધનો મૂકી દરરોજ સિંહાસનોને સુશોભિત કરવામાં આવતા.

ધનુર્માસ વન મહોત્સવને અનુલક્ષીને મકરસંકાંતિને દિવસે આખાય મંદિરને તથા સિંહાસનોને ફરતે વૃક્ષવેલીઓ, જાડો, ફૂલદાનીઓ અને પણું પક્ષીઓ મૂકી વન અને જંગલ જેવું રમણીય દશ્ય ખું કરી ઢાકોરજને વિહાર કરાવેલ.

આવી રીતે આ વર્ષે પવિત્ર ધનુર્માસમાં હોંશ અને ઉત્સાહ પૂર્વક વિવિધ આયોજનો કરી ભગવાનને રાજ કરવાના પ્રયાસ કરેલા.

સત્સંગ શિબિર : શીરાત્સ

તા. ૧-૧-૨૦૧૮, સોમવારના દિવસે કચ્છ શ્રી નરનારાયણાદેવ યુવક મંડળ દ્વારા દરિયા કિનારે સત્સંગ શિબિરનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં બાળકો, બાલિકાઓ, યુવાનો, યુવતીઓ આમ સર્વે મળી ઉત્સાહ સાથે ભાગ લીધો હતો. ૪૦૦ થી વધારે સત્સંગીઓ આ શિબિરમાં જોડાઈને લાભ લીધો હતો. જેમાં કથા-વાર્તા, અંતાક્ષરી તથા રાસોત્સવ જેવી ધાર્મિક પ્રવૃત્તિ તથા સંગીત ખુરશી, બોટલ-બોલપેન, કારપેટ દોડ, ફુંગા દોડ, ત્રિ-પગી દોડ જેવી રમત-ગમતનું પણ આયોજન કરેલ હતું. અંતમાં વડીલ પ.ભ. ધનજભાઈ મુરજુભાઈ હિરાણીએ આભારવિધી અને ભલામણો સાથે આ શિબિરની પૂર્ણાંહૃતિ કરી હતી. -નારાણ હિરજ વાધાણી

સંતદાસજુની સમાધિ

શ્રીજમહારાજ કચ્છમાં ફરતા હતા. ફરતા ફરતા તેરા ગામમાં આવ્યા. સાથે ઘણા સંતો હતા.

તેમાં એક સંતદાસજી નામના સંત હતા.

તેઓ મહા યોગી હતા, ધ્યાનમાં બેસે ત્યારે કલાકો શું દિવસો સુધી ભાનમાં આવે નહિ. અને ભાનમાં હોય ત્યારે પણ શ્રીજમહારાજના સ્વરૂપમાં એવા મસ્ત કે કોઈ ખવડાવે ત્યારે ખાય, પીવડાવે ત્યારે પીએ. અને ઘણીવાર તો મહારાજ પોતે એમની સંભાળ રાખતા, પોતે ખવડાવતા અને પીવડાવતા!

તેરા ગામના હરિભક્તો બધા ખેડૂત હતા. સાધુઓનો મુક્કામ પણ ખેડૂતોના ઘરોમાં હતો.

મહારાજ અહીં કેટલાક દિવસ રોકાયા. તેઓ રોજ ભાગવત વંચાવતા અને વાર્તાલાપ કરતા, છેલ્લી રાતે મહારાજે કહ્યું કે સવારે ત્રણ વાગે આમે અહીંથી ચાલશું અને ભુજ તરફ થઈને ગુજરાત જશું. આવું નક્કી કરીને બધા છૂટા પડ્યા.

સંતદાસજી પોતાના ઉતારે જઈને એક થાંભલા પાછળ ધ્યાનમાં બેસી ગયા અને ધ્યાન લગાવી ઊંડી સમાધિમાં ઊતરી ગયા.

વહેલી સવારે મહારાજ અને સંતો તેરા ગામથી નીકળ્યા, ત્યારે બધા સંતો એમની સાથે હતા, પણ સંતદાસજી કોઈને યાદ આવ્યા નહિ, હરિભક્તો મહારાજને ભાગોળ સુધી વળાવવા આવ્યા.

પછી સૌએ વિચાર કર્યો કે હવે ઊંઘીને શું કામ છે ? ખેતરોમાં કડબ પરી છે તે ઘરભેગી કરી દઈએ.

આમ વિચારી બધા ગાડાં જોડી ખેતરે ગયા, અને ખેતરમાંથી ચાર કડબ લાલી ઘરમાં ભરવા લાગ્યા. મહારાજ ઊતર્યા હતા તે જગ્યા પણ ચારથી ભરાઈ ગઈ અને સંતો ઊતર્યા હતા તે પણ ચારથી ભરાઈ ગઈ. અંધારામાં કોઈએ સંતદાસજીને જોયા નહિ, અને ત્યાંય ચાર ભરી દીધી. સંતદાસજી ચારની નીચે ઢંકાઈ ગયા. કોઈને એની ખબર પડી નહિ.

આમ છ મહિના વીતી ગયા.

શ્રીજમહારાજ ફરી ભુજ પથાર્યા, ત્યારે તેરા ગામના હરિભક્તો એમનાં દર્શન કરવા ભુજ આવ્યા. દર્શન કરીને મહારાજને મીઠો ઠપકો આપતાં કહે, “મહારાજ છ છ મહિના સુધી નહિ આપનાં દર્શન કે નહિ કોઈ સાધુનાં દર્શન, આ કેવી વાત!”

શ્રી ધનરાત્રામ
બાળસંદર્ભ

શા. સ્વામી સંતસ્વરૂપદાસજી

ત્યારે મહારાજે કહ્યું, “વાહ કેવી વાત કરો છો તમે, એક સાધુને તો અમે તમારી પાસે મૂકી ગયા છીએ !”

હરિભક્તોની નવાઈનો પાર ન રહ્યો. તેમણે કહ્યું, “મહારાજ સાધુ શું ને વાત શું ? અમે તો કોઈ સાધુને જોયાનથી !”

ત્યારે મહારાજે હસીને કહ્યું, “ઢીક છે, પાંચ છ દિવસ પછી હું તેરા આવું છું. ત્યારે તમને સાધુ દેખાડીશા !”

હરિભક્તોને બધી વાત કોયડા જેવી લાગી અને કાંઈ સમજાયું નહિ. તેઓ બધા પાછા તેરા આવ્યા અને કાંઈક ચમત્કાર જો વાની આશાએ મહારાજની પધારવાની રાહ જોવા લાગ્યા.

ઇહે દિવસે મહારાજ પથાર્યા.

તેરા અને કાળી તળાવ બે ગામ નજીક નજીક છે. બજે ગામના હરિભક્તોએ અહીં મહારાજનો ભાવથી સત્કાર કર્યો, મહારાજે સભામાં ભગવાનના મહિમાની વાતો કરી.

પછી આ હરિભક્તોએ કહ્યું, “મહારાજ, તમે અમને ભુજમાં કહેલું કે અમે એક સાધુને તેરા મૂકી ગયા છીએ, તો હવે અમને એ સાધુ દેખાડો !”

મહારાજે કહ્યું, “ચાલો દેખાડું.”

આમ કદી મહારાજ ઉઠ્યા, અને એમની પાછળ બધા હરિભક્તો ચાલ્યા. જે કોઢમાં છ મહિના પહેલાં સાધુઓ ઊતર્યા હતા, ત્યાં જઈને મહારાજ ઊભા.

હરિભક્તો કહે, “મહારાજ, અહીં તો બધે ઘાસ ભર્યું છે.”

મહારાજે કહ્યું, “ઘાસ હટાવો, અમારે પણ સાધુનાં દર્શન કરવાં છે.”

કોયડો વધારે ને વધારે જટિલ બનતો જાય છે એવું સૌને લાગ્યું પણ મહારાજની આશા પ્રમાણે સૌએ ઘાસના પૂણા ખસેડવા મંડયા. બધું હટી ગયા પછી જોયું તો એક થાંભલા પાછળ સંતદાસજી સમાધિ લગાવીને બેઠેલા હતા.

બધા આ દશ્ય જોઈ સંખ્ય થઈ ગયા.

મહારાજે કહ્યું, “સૌ મંત્રજીપ કરો, સાધુને જગાડવા છે.”

એક સામટો સ્વામિનારાયણ મંત્રનો જાપ શરૂ થઈ ગયો. મહારાજ પોતે સંતદાસજીની સામે ઊભા.

સંતદાસજી સમાધિમાંથી જાગ્યા તેમણે આંખ ઉઘાડી, સામે જ પ્રસંગ વદને ઊભેલા શ્રીજમહારાજને જોયા, સમાધિનું ફળ હાથોહાથ મળી ગયું !

આ મહાયોગી સંતદાસજી.

બ્રહ્માણ્ડ પત્ર

- : જાણવા જેવું :-

ભગવાનની અદ્ભુત રચના

1. દરેક વ્યક્તિનું નાક તેના અંગૂઠા જેટલું હોય છે!
2. આંગળીઓના નખ પગના નખ કરતા ચાર ગજા ઝડપથી વધે છે!
3. લોહીના એક બિંદુમાં આશરે ૧૦૦ મિલિઅનથી વધુ રક્તકણો સમાયેલા હોય છે. અને દરરોજ ૨ મિલિઅનથી વધુ રક્તકણો નાશ પામે છે. અને રોજ એટલા જ ઉત્પન્ન થાય છે!
4. માનવનું હૃદય દિવસમાં ૨૭,૮૪૮,૩ લીટર જેટલું વોહી રક્તવાહિનીઓ દ્વારા ખેંચે છે અને શુદ્ધ કરે છે!
5. જ્યારે માણસ બોલે છે ત્યારે ૭૨ જેટલા સાયુઓ કાર્યરત થાય છે!

- : ભક્ત પ્રહલાદ:-

એકવાર અસુરોના રાજ હિરણ્યકશિપુએ કઠિન તપ કરી બ્રહ્માણ્ડ પાસેથી વરદાન મેળવ્યું કે, ‘હું માનવ કે પશુથી, અથ કે શસ્ત્રથી ન મરુ, દિવસે કે રાતે, ઘરમાં કે ભહાર, આકાશ કે પૃથ્વી પર ન મરુ.’ આમ, વરદાન મેળવી તે પોતાને ભગવાન માનવા લાગ્યો અને સૌને પોતાની જ પૂજા કરવાનો આદેશ આપ્યો.

હિરણ્યકશિપુને પ્રહલાદ નામે એક પુત્ર હતો. તે બાળપણથી જ ભગવાનની ભક્તિ કરે. પિતા સમજાવે કે મારી ભક્તિ કર, પ્રહલાદ જવાબ આપતો કે, ભગવાન નારાયણ જ સર્વશક્તિમાન છે અને એજ ભગવાન છે.

હિરણ્યકશિપુથી આ સહન ન થયું. તેણે પ્રહલાદને વિષ્ણુ ભગવાનની ભક્તિ ન કરવા ધષો સમજાવ્યો. અસુર ગુરુ પાસે આશ્રમમાં મુક્યા. કયાંય ફાલ્યો નહિ એટલે ગુરુસે થઈને સૈનિકોને હુકમ કર્યો - ‘ખતમ કરી દો.. પ્રહલાદને!!’

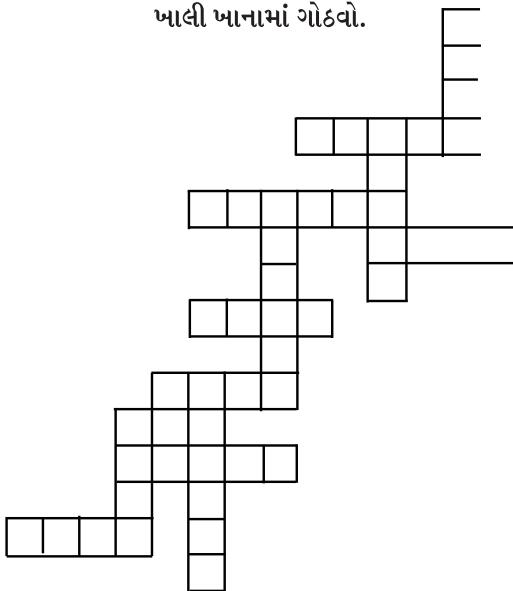
સૈનિકોએ પ્રહલાદ મારી નાખવા કેટલાય પ્રયત્નો કર્યા. પરવત પરથી નીચે ફેંક્યો, જેરી નાગ કરડાય્યા, જેર પીવડાય્યા, હોલિકા સાથે અભિનામાં બેસાડ્યા. છતાં, ભગવાનની કૃપાથી પ્રહલાદને જરાય આંચ ન આવી. પ્રહલાદનું ભગવાને રક્ષણ કર્યું એના આનંદમાં હોળી ઉત્સવ કરવામાં આવે છે.

છેવટે હિરણ્યકશિપુએ પ્રહલાદને કહ્યું, કે તારો વિષ્ણુ આ થાંભલામાં છે? પ્રહલાદ કહે હા, ત્યારે હિરણ્યકશિપું તલવારનો ધા કર્યો. ત્યાં જ થાંભલો ફાટયો અને તેમાંથી અડધા સિંહ અને અડધા મનુષ્ય જેવું રૂપ ધારણ કરી નૃસિંહ ભગવાન પ્રગટ થયા. હિરણ્યકશિપુનો નાશ કરી ભક્ત પ્રહલાદની રક્ષણ કરી.

જ્યારે ભક્તને ભીડ પડે છે ત્યારે ભગવાન ભક્તની રક્ષણ કરવા પધારે છે.

- : શાન્દ રચના :-

મિત્રો, આપણા ભારત દેશમાં બાર જ્યોતિર્લિંગ આવેલા છે. યાત્રા કરવા જાતા ભક્તો એમના દર્શન કરી આનંદનો અનુભવ કરે છે. એ જ્યોતિર્લિંગના બાર નામો નીચે આપેલા ખાલી ખાનામાં ગોઠવો.

- : ગત કોયડાનો જવાબ :-

ચો	રી	ન	ક	ર	વી
માં	સ	ન	ખા	વું	
જુ	ગા	ર	ન	ર	મ વો
આ	તમ	ધા	ત	ન	ક ર વો
હિ	સા	ન	ક	ર	વી
દા	રુ	ન	પી	વો	
વ	ખા	ણ	ન	ક	ર વી
અ	પ	મા	ન	ન	ક ર વું
તિ	લ	ક	ક	ર	વું
જ	પ	ક	ર	વો	
સા	મા	ગ	મ	ક	ર વો
મા	ન	સી	પુ	જા	ક ર વી
ચાં	દ	લો	ક	ર	વો
ક	થા	ક	ર	વી	
આ	ચા	યે	ન	પુ	જ વા
સે	વા	પ	રા	ય	ણ થ વું

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશને મળેલ બેટની ચાઈ

- ૫૦૦/- અ.નિ. સાં.યો. વીરભાઈ ફિલ્ડ હસ્તે સાં.યો. સામભાઈ રવજી વેકરીયા, નારણપર ની.વા., વસંતપંચમી મહાસુદ પાંચમ નિમિત્તે ભેટ
- ૩૦૧/- દર્શિની વિનોદ ગોરસીયા, સુખપર, જન્મદિવસ નિમિત્તે ભેટ
- ૩૦૦/- અરજણા લખમણ ભુડીયા ધ.પ. નાનભાઈ, માધાપર, શ્રીમદ્ ભાગવત કથા પ્રસંગે ભેટ
- ૨૫૧/- પ્રિયેશ દેવજી વેલજી વેકરીયા, નારણપર ની.વા., જન્મદિવસ નિમિત્તે ભેટ
- ૨૫૧/- રૂપશી ધનજી ખુદીયા, મુંબઈ, નવું કારખાનું લીયું તે નિમિત્તે ભેટ
- ૨૫૦/- ચિત્તન રમેશ પટેલ, સુરજપર હાલે શીશલ્સ, જન્મદિવસ નિમિત્તે ભેટ
- ૨૫૦/- તેજશ રમેશ પટેલ, સુરજપર હાલે શીશલ્સ, જન્મદિવસ નિમિત્તે ભેટ
- ૨૦૧/- કરસનભાઈ જીણા જેસાણી ધ.પ. રતનભાઈ, સુત ભીમજી કરસન ધ.પ. ધનભાઈ સહપરિવાર, બળદીયા, શ્રીનરનારાયણાદેવ પ્રસન્નતાર્થે ભેટ
- ૨૦૦/- કિશોર ધીરજ હીરાણી, માધાપર, જન્મદિવસ નિમિત્તે ભેટ
- ૨૦૦/- સ્નેહી જિતેશ વેકરીયા, નારણપર ની.વા., ચિ. સ્નેહીના જન્મદિવસ નિમિત્તે ભેટ
- ૧૫૧/- હિમાશું લાલજી પિંડોરીયા, સુખપર-રોહા, જન્મદિવસ નિમિત્તે ભેટ
- ૧૫૧/- ખુશાલ પ્રેમજી જોધાણી હસ્તે લક્ષ્મીભાઈ, માનકુવા, જન્મદિવસ નિમિત્તે ભેટ
- ૧૫૧/- રમેશ પરબત પિંડોરીયા, નારણપર ની.વા., જન્મદિવસ નિમિત્તે ભેટ
- ૧૫૧/- મેહુલ ચંદ્રવદન મહેતા હ. નીતિબેન, ભુજ, ચિ. ચિરાગના જન્મદિવસ નિમિત્તે ભેટ
- ૧૫૧/- શિવજી ધનજી પિંડોરીયા (માસ્તર), માધાપર, દોહિત્ર ચિ. હાર્દિકના લગ્ન પીનલ સાથે થતાં ભેટ
- ૧૫૧/- શિલ્પા પ્રેમજીભાઈ હાલાઈ, મેઘપર, જન્મદિવસ નિમિત્તે ભેટ

આગામી માસની કથાઓ

તા. ૧-૨-૧૮	થી ૫-૨-૧૮	મુંબઈ	કથા પારાયણ દિવસ પાંચની
તા. ૨-૨-૧૮	થી ૬-૨-૧૮	કોડકી	કથા પારાયણ દિવસ પાંચની
તા. ૧૩-૨-૧૮	થી ૧૭-૨-૧૮	ભુજ	શ્રીહરિકૃષ્ણ મહારાજના પાટોત્સવ પ્રસંગે કથા પારાયણ દિવસ પાંચની
તા. ૧૮-૨-૧૮	થી ૨૦-૨-૧૮	સુખપર	રાની સભા દિવસ ત્રણની
તા. ૧૯-૨-૧૮	થી ૨૩-૨-૧૮	ધારોટી	મૂર્ત્િ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે કથા પારાયણ દિવસ પાંચની
તા. ૨૭-૨-૧૮	થી ૩-૩-૧૮	માંડવી	રંગોત્સવ પ્રસંગે કથા પારાયણ દિવસ પાંચની
તા. ૫-૩-૧૮	થી ૭-૩-૧૮	માનકુવા	કથા પારાયણ દિવસ ત્રણની

ધર્માદી

શ્રીજી મહારાજે શિક્ષાપત્રીમાં કરેલ આજા પ્રમાણે પોતાની કમાણીમાંથી દશભો કે વિશાળો ભાગ ધર્માદી શ્રી કૃષ્ણા ભગવાનને અર્પણા કરવો જોઈએ. આપણાને શ્રીજી મહારાજ તે તે પ્રદેશને દેવ પદ્ધરાવી આપ્યા છે, એટલા માટે તે તે દેશના ભક્તોએ તે તે દેશના દેવને ધર્માદી અર્પણા કરવો જોઈએ. આપણો કથણના ભક્તો દેશમાં કે પરદેશમાં રહેતા હોઈએ તો પણ આપણો ધર્માદી ભુજ શ્રી નરનારાયણાદેવના કોઠારમાં અર્પણા કરવો. ભુજ મંદિરમાં દાન ધર્માદી અર્પણા કરવા માટે નિયે પ્રમાણોના બેંક ખાતામાં જમા કરાવી શકો છો.

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ટ્રેસ્ટ - ભુજ
A/C : 380010100039589 - IFSC CODE : BKID0003800

શ્રી સ્વામિનારાયણ દ્વિશતાબ્દી મેડીકલ એન્ડ ઐરીટેબલ ટ્રેસ્ટ - ભુજ
A/C : 380010110004425
IFSC CODE : BKID0003800

(૧) શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં ધનુર્માસની ધૂન - ભુજ. (૨) શાકોત્સવના યજમાનશ્રીઓ સંતો સાથે રાપર (વાગડ).
(૩) શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ નારણપરના વિદ્યાર્થીઓની વિદ્યુત પ્રોગ્રામેક્ટર કૃતીની નેશનલ લેવલે પસંદ કરાઈ.
(૪-૬) લંડન યુ.કે.માં 'મહિમા' સત્સંગ શિબિર. (૭-૮) શ્રી સહજાનંદ ગુરુકુલ માનકુવાના વિદ્યાર્થીઓનું યુવા દીપ સ્નેહમિલન. (૧૦) શિશાલ્સમાં સત્સંગ શિબિર. (૧૧-૧૨) શિક્ષાપત્રી પૂજન તથા પ્રભાત ફેરી - કોડકી. (૧૩) ધનુર્માસ ધૂન-શાકોત્સવ તથા મકર સકાનિતની ઉજવણી (અંજાર). (૧૪) શાકોત્સવ કાંદિવલી - મુંબઈ. (૧૫) શાકોત્સવ, ગોરાઈ ચારકોપ-મુંબઈ

શ્રી સ્વામિનારાયણ દ્રિશતાબ્દી સ્મૃતિ મંદિર રજૂત જ્યંતી (૨૫) મહોત્સવ

લંગાટા મંદિર દ્વારા ધનુમાસ દરમ્યાન થયેલ વિવિધ આયોજનો - નાઈરોબી

